

Lithuanian American Council
5600 S. Claremont Ave.
Chicago IL 60636-1039

SECOND CLASS USPS 157-580

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44119
VOL. LXXXII 1997 SEPTEMBER – RUGSĖJO 30, Nr. 37

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

POKALBIS SU VALDU ADAMKUMI

Specialiai "Dirvai":
Valdas Adamkus atsako
į mūsų klausimus

Papasakokite apie savo dalyvavimą antinacinėje veikloje Lietuvoje Antrojo pasaulinio karo metais.

Šis klausimas prisiminimų keliais nuveda mane į jaunystę, gimnazijos laikus. 1943-44-aisiais buvau vienas iš pagrindinio jaunimo laikraščio, nukreipto prieš nacius "Jaunime, budėk!" leidėjų. 1944 m. rudenį prie Sedos ir Barstyčių buvau Tėvynės apsaugos rinktinės savanorių eilėse.

Kaip sekėsi įsikurti Amerikoje? Kaip įgijote profesiją ir tapote vienu iš žymiausių Amerikos gamtosaugininku?

Įsikūrimas JAV-se buvo visiems panašus. Pirmiausia – eilinis fabriko darbininkas. Dienos praeidavo darbe, o vakarai, neretai ir naktys būdavo skiriamos studijoms. Lankydamas vakarines paskaitas universitete, po ilgų metų galėjau pasidžiaugti įgytu statybos inžinieriaus diplomu. Šeštojo dešimtmečio pabaigoje JAV-ose pradedęs gamtosaugos sąjūdį įtraukė į darbą, kuris ir tapo svarbiausia visos profesinės veiklos dalimi.

Kokį nusikaltimą norėjo nusišalinti viena Amerikos įmonė, kad Jums net teko liudyti Kongrese?

Kongrese iškilęs skandalas, dėl kurio man reikėjo liudyti, buvo susijęs su vienos didelės chemijos kompanijos bandymu suklastoti mokslinio tyrimo duomenis, noru nusišalinti kenksmingą chemikalų įtaką žmonių sveikatai ir gamtai.

Papasakokite apie svarbiausius darbus, kuriuos atlikote vadovaudamas didžiausiam – Penktajam Amerikos gamtosaugos agentūros regionui? Kaip atrodė Didieji Ežerai ir jų aplinka, Jums pradėjus dirbti, ir kokie jie yra dabar?

Per ilgus darbo metus pavyko išaiškinti didžiajai pramonei ekologinės etikos reikšmę ir išugdyti jos darbuotojų atsakomybę visuomenei. Imta tausoti gamtos turtus, mažinti aplinkos taršą. Aišku, didžiausias pasiekimas – Didžiųjų Ežerų apsauga, suderinta su Kanados Vyriausybe. Kai pradėjau dirbti, vienas iš Didžiųjų Ežerų buvo paskelbtas mirusiu – jokios gyvybės ežere! Kito ežero paplūdimiai dėl užterštumo buvo uždaryti ir 6 milijonai gyventojų negalėjo jais naudotis. Viena iš upių buvo taip užteršta, kad net užsidegė jos paviršiuje susitelkę naftos produktai! Šiandien mažai kas beprisimena tas dienas, nes ... ežerai – pilni žuvų, paplūdimiai – pilni vasarotojų. Buvusios degančios upės krantinėse įsikūrusiose žmonės praleidžia laisvalaikį, užkandžiauja, geria kavą... Šiandien atrodo, kad taip buvo visada. Nedaug kas beprisimena, kokių pastangų kaina tai pasiekta.

Kokie buvo Jūsų ryšiai su indėnų gentimis, dirbant gamtosaugoje?

Tikrasis indėnų genčių pripažinimas prasidėjo 1992 m., kai regione įvedžiau specialią ekologijos programą indėnų rezervatuose. Šiandien ši programa jau vykdoma visoje Amerikoje. Bet tai tik didelio ir smarkiai pavė-

luoto darbo pradžia. Apie tai, kas šiuo klausimu atlikta, neįmanoma papasakoti trumpame pokalbyje.

Kaip įsijungėte į lietuviškąją veiklą Amerikoje? Kokioje veikloje Jums pačiam daugiausia teko dalyvauti?

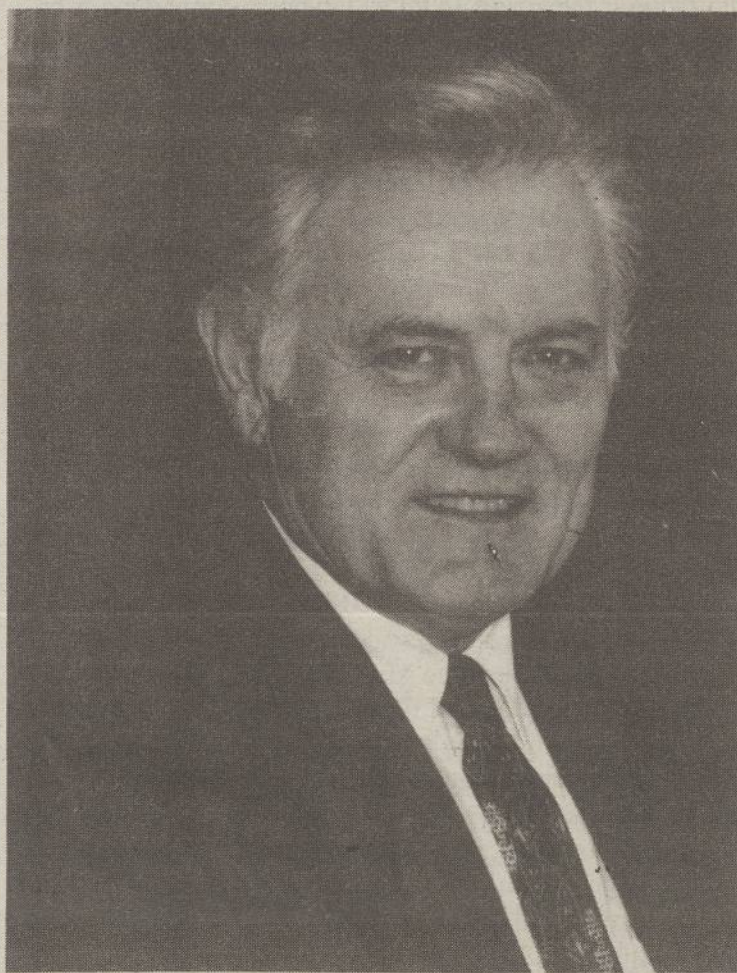
Dalyvavau visur, kur tik šaukė lietuviški reikalai. Jaunimas, sportas, visuomeninė politinė veikla, spauda, radijas... Visa tai – darbai, prie kurių teko prisidėti. JAV-se nuo pat pirmųjų dienų dalyvavau, telkdamas jaunimą į sporto junginius. Nuo 1951 metų prasidėjo aktyvi politinė studentijos veikla. 1956 m., sutelkus visas jaunimo organizacijas, paruošta Jaunimo peticija JAV prezidentui, kurioje prašėme užtarti ištremtuosius į Sibirą. Šis dokumentas su 40000 parašų įteiktas JAV Prezidentui. Jungtinėms Tautoms įteiktas jaunimo delegacijos memorandumas.

Dalyvavau JAV Lietuvių bendruomenės tarybose, LB Centro valdyboje. Teko atlikti daug kitų darbų ir vykdyti įvairias pareigas lietuviškoje veikloje. Ilgai tektų apie tai pasakoti.

Kada pradėjote lankyti dar okupuotoje Lietuvoje? Kokius išpūdžius parsivežėte iš tų apsilankymų?

Pirmą kartą atvykau į okupuotą Lietuvą 1972 m. liepą. Tam progą sudarė mano užimamos pareigos. Buvau JAV vyriausybės ekologų delegacijos nariu. Pirmasis išpūdis gyvas iki šių dienų: pažeistas savitas tautinis veidas, pilkas, prislėgtas žmogus. Bet apie tai jau tiek daug prirašyta ir prikalbėta...

Kokius pačius di-

džiausius Lietuvos sunkumus Jūs įvardintumėte dabar?

Sunaikintas pasitikėjimas ir pagarba žmogui, išplitęs nesąžiningumas ir praradimas iniciatyvos, siekimo patiems kurti geresnį gyvenimą. Ypač didelį nerimą kelia visiškas jaunosios kartos nesidomėjimas valstybės reikalais ir jų nedalyvavimas visuomeniniame gyvenime.

Ar dabar dar įmanoma parengti antrąjį "Maršalo" planą, kurio pagalba būtų atkurta iš sovietinės okupacijos ištrūkusių, nualintų valstybių ekonomika? Kaip ilgametė Jūsų artima pažintis su galinčiausios pasaulio valstybės – JAV vadovais (prezidentais, valstijų gubernatoriais, senatoriais, kongresmenais ir kt.) galėtų padėti Lietuvai kuo greičiau atsistoti ant kojų ir įsitvirtinti tarp laisvų ir demokratiškų pasaulio valstybių?

Sunku pasakyti, ar antrasis "Maršalo" planas yra įmanomas šiais laikais. Didžiosios valstybės neįsijungia net moralinio išipareigojimo buvusioms "socialistinėms" valstybėms. Jos nemato ir ekonominės naudos. Todėl

būtina pasikliauti savo tautos jėgomis. Labai svarbus kelias ekonominiam Lietuvos atkūrimui yra spartus jos žemės ūkio prikėlimas, smulkiosios pramonės sukūrimas, o ypačingai – mūsų pačių žemės ūkio produktų perdirbimas ir pasaulio rinkų išsikovojoimas mūsų produkcijai. Lemiamą reikšmę turi mokslinių tyrimų plėtojimas bei naujausių jo pasiekimų pritaikymas, naujausių technologijų panaudojimas. JAV-ėse sukaupta patirtis palengvina naudingų ryšių plėtoją. Bet šis uždavinys – ne vieno žmogaus jėgoms. Reikia paruošti naują jaunąją kartą, kuri savo intelektu ir profesionalumu įtvirtintų Lietuvą tarp demokratiškų valstybių.

Dabar, kai nebeliko "geležinės" uždangos, tiek Lietuvoje, tiek ir bet kurioje užsienio valstybėje gyvenantys lietuviai turi geras galimybes visapusiškai (kultūriniam, ekonominiam ir kt.) bendradarbiavimui. Visiškai aišku, kad šis bendradarbiavimas turi įgyti naujų bruožų. Tos bendradarbiavimo formos, kurios buvo naudojamos, kol Lietuva buvo

(Nukelta į 4 psl.)

Šiame numeryje:

- A. Pužauskas: reformos ... kinietiskai – 2 psl.
- J. Žygas pataria "nekaltinti veidrodžio" – 3 psl.
- Sakome: Lietuva – žemės ūkio kraštas. O koks žemės ūkis kuriamas dabar? – 4 psl.
- Šviesūs kultūros istorijos puslapiai – 5 psl.
- J. Janušaitis ir B. Nainys apie PLB seimą, lietuviybę ir viskuo nepatenkintus "veikėjus" – 7 psl.
- Prisiminimai apie "Oželį" ir "Blezdingėlę" – 9 psl.
- Kas, kur ir kada? – 11-12 psl.

Valdo Adamkaus išleistuvės, jam atsistatydinus iš JAV Gamtosaugos agentūros Penktojo regiono administratoriaus pareigų. Greta – jo padėjėjai: M. Jordan ir D. Ulrich, ką tik įteikę dovaną prisiminimui apie bendrą darbą

B. Bulotos nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

• **SEIMO NARIAI ABEJOJA.** Grupė Seimo narių kreipėsi į Konstitucinį Teismą, prašydami įvertinti Nacionalinio radijo ir televizijos (NRTV) tarybos suformavimo ir buvusio šalies generalinio prokuroro Vlado Nikitino atleidimo teisėtumą. Tokį kreipimąsi pasirašė 31 LDDP, Centro, Socialdemokratų bei kitų frakcijų narys. Seimo nariai abejoja, ar teisėtai iš šalies Prezidento buvo atimta teisė dalyvauti formuojant NRTV tarybą, ar paleidžiant senąją tarybą, nebuvo įsikišta į kitos valdžios veiklos sritį.

• **ĮTEISINTI LIETUVIŠKUS VIETOVARDŽIUS.** Seimo narys Stanislovas Buškevičius siūlo įteisinti tradicinių lietuviškų Karaliaučiaus krašto vietovardžių vartojimą Lietuvoje. "Tai labai svarbu mūsų istorinei atminčiai, o Rusijai kiekvieną kartą mandagiai primintume etninę regiono priklausomybę", - mano jis. Jei šiam siūlymui bus pritarta, Sovietskas turės būti vadinamas Tilže, Niemanas - Ragaine, Kaliningradas - Karaliaučiumi ir t.t. S. Buškevičius mano, jog šio nutarimo vykdymą turėtų prižiūrėti Valstybinė kalbos komisija, o nesilaikantiems jo - skirti pinigines baudas.

• **APDOVANOTI ŽYDŲ GELBĖTOJAI.** Žydų genocido atminimo dienos proga Prezidentas Algirdas Brazauskas įteikė Žūvančiųjų gelbėjimo kryžius grupei asmenų, Antrojo pasaulinio karo metais nuo nacių gelbėjusių žydus. Dekretą dėl 27 Lietuvos ir užsienio valstybių gyventojų apdovanojimo jis pasirašė praėjusį trečiadienį. 18 apdovanojimų skirta jau po mirties. Susirinkusiems į ceremoniją Prezidentas priminė, kad 1953 metais Izraelio Knesetas priėmė įstatymą "Dėl atminties ir heroizmo įamžinimo, o Jed Vašem institutas įsteigė "Pasaulio teisuolio" medalį. Iki šiol "Pasaulio teisuolio" medaliu apdovanoti net 332 lietuviai. "Mūsų valstybė taip pat pagerbia šiuos žmones. Nuo 1992 metų Žūvančiųjų gelbėjimo kryžiumi apdovanota 180 Lietuvos piliečių", - kalbėjo valstybės vadovas. Prezidentas taip pat pabrėžė, kad labai svarbu išaiškinti visus, kurie karo metais, rizikuodami savo gyvybe, ištiesė pagalbos ranką nacių persekiojamiems žydams. Tačiau jis dar kartą atmetė "kai kurių politikų ir visuomenės veikėjų kalbas, esą visa lietuvių tauta atsakinga už žydų genocidą Lietuvoje".

• **VERSLININKŲ ŽVALGYTUVĖS.** Europos Sąjungos šalių verslininkai žvalgosi naujų rinkų, taip pat domisi galimybėmis plėtoti smulkų ir vidutinį verslą bei investuoti Lietuvoje. Suomijos, Švedijos, Vokietijos, Prancūzijos, Olandijos bei Didžiosios Britanijos verslininkai mėgins įvertinti vietinių firmų galimybes konkuruoti Europoje.

• **NELEGALIŲ IMIGRANTŲ "BIZNIS".** Vidaus reikalų ministerijos darbuotojai sulaikė 6 asmenis, įtariamus nelegalų gabenimu. Tokia veikla įtariamas ir fondas FRAS, remiantis pabėgėlius ir asmenis, gavusius laikiną prieglobstį Lietuvoje. "Niekur aš tų nelegalių migrantų nevežiau. Aš tik išrūpindavau jiems vizas, kad jie išvažiuotų iš Lietuvos", - sakė "Lietuvos aidui" FRAS direktorius Jonas Šalkauskas, kurį taip pat buvo sulaikiusi Vilniaus apygardos prokuratūra. J. Šalkauskas teigia, kad visa jo veikla buvusi teisėta. Tačiau teisėsaugininkai įtaria, kad fondas, užuot padėjęs nelegalams išvykti į tėvynę, atverdavo jiems kelius į Vakarus. Šitaip FRAS gali būti apkaltintas kaip vienas iš tarptautinės nelegalų kontrabandos punktų.

• **EKSPORTAS IR IMPORTAS.** Ūkio ministerija pirmą kartą atlikta importo tyrimą. Rezultatai parodė, kad Lietuvos maisto produktų gamintojai, įveikę importuotojų konkurenciją, šalies viduje beveik išsitvirtino. Tuo tarpu ne maisto prekių rinkoje tvirtai dominuoja importuojamoji produkcija. Iš visų 18 235 mln. Lt sumos pernai importuotų prekių ne maisto produkcija sudarė beveik 87 proc.

• **LIETUVAI NEPRIIMTINI RUSIJOS SIŪLYMAI.** Lietuvos įsijungimas į Europos Sąjungą ir NATO iš esmės užtikrins saugumą bei stabilumą regione. Todėl Lietuvos siekių neatitinka raginimai narystę šiose organizacijose pakeisti Rusijos siūlomomis saugumo garantijomis. Tai Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas pabrėžė Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sesijoje Niujorke atsakydamas į Rusijos diplomatijos vadovo J. Primakovo pareiškimą.

• **KAZIO BOBELIO TYRIMAI.** Būsimasis kandidatas į Prezidentus teigia aplankęs 128 didesnius ir mažesnius Lietuvos miestus bei miestelius, kuriuose pats apklausė 1230 žmonių. Gauti rezultatai smarkiai skiriasi nuo "Baltijos tyrimų" pateiktų rezultatų. Kazio Bobelio surinktais duomenimis, 21 proc. Lietuvos piliečių iš viso nežino ar dalyvaus rinkimuose, 18 proc. balsuos už žymų išeivijos veikėją Valdą Adamkų, 19 proc. palaikys dabartinį Prezidentą Algirdą Brazauską, 15 proc. - patį Kazį Bobelį, 13 proc. - Seimo pirmininką Vytautą Landsbergį, o 12 proc. - advokatą Artūrą Paulauską. (Parengta pagal ELTA, BNS ir AGEPRANEŠIMUS.)

Iš visur – apie viską

KINIJA ŽADA ŽENGTI ... PAMAŽU

Algirdas Pužauskas

Kinijoje pasibaigė valdančiosios komunistų partijos suvažiavimas, kuris išrinko naują partijos Centro komitetą iš 193 narių. Išrinktas ir svarbiausias valdžios organas – partijos Politinis biuras, susidedantis iš 19 narių. Nei Politbiure, nei Centro komitete nebėra buvusio partijos Liaudies kongreso pirmininko Qiao Ši. Iš centro komiteto ir iš Politbiuro pašalinti ir du svarbūs karinės valdžios atstovai: generolas Liu Huaqing ir kariuomenės politinis vadovas Jang Baibing, buvusio prezidento Jang Šang kun pusbroliis. Generolas Liu yra buvęs Centrinės karinės komisijos vicepirmininku. Už jį toje komisijoje buvo vyresnis tik komunistų partijos vadovas – generalinis sekretorius ir valstybės prezidentas Jang Zemin, karinės komisijos pirmininkas.

Atsikratęs savo varžo-

vų, prezidentas Jiang partijos suvažiavime patvirtino vadinamąją "Deng Siaopino teoriją", kuria remiasi Kinijoje vykdomos reformos. Partijos vadovų kalbose buvo pabrėžiama, kad reikia "eiti pamažu". Buvęs partijos reformų vadovas Deng mirė vasario mėnesį, sulaukęs garbaus amžiaus. Jo įpėdiniu laikomas dabartinis vadovas Jang. Jis priminė, jog Dengas siūlė: "žengti per plačią upę, pamažu dugne apčiupinėjant akmenis". Taip Kinija ir darysianti. Jo siūlymams delegatai, kurių buvo 2,000, vienbalsiai pritarė, pakėlė rankas. Šeši partijos delegatai "skaičiavo balsus", stebėdami, ar visos rankos pakeltos. Pirmininkaujantis prezidentas Jang, rankoms pakilus, nuo scenos balsiai paklausė: "Ar yra kas prieš?" Tie šeši stebėtojai po vieną iš savo vietų garsiai atsakė: "Nėra nė vieno". Tuomet pirmininkaujantis iškilmingai pasakė: "Skelbiu, kad 15-tasis partijos suvažiavimas pergalingai užbaigtas".

Užsienio stebėtojai mano, kad tas Kinijos "žengimas pamažu" ilgainiui atneš tik vargą ir sunkumus. Geras pavyzdys – žemės ūkio reformos, kai valdžia įsivedė vadi-

namą "šeimos atsakomybės sistemą". Kolektyviniai ūkiai buvo panaikinti, šeimoms buvo leista sėti, sodinti, ką jos nori. Ūkio pajamos tarp 1978 ir 1984 metų, pagal Pasaulio Banko statistiką, pakilo dvigubai. Ūkio "baudžiauninkų" vargas sumažėjo 14%. Tačiau valstybės agentai pradėjo kištis į privačius žemdirbių reikalus, vėl ėmė diktuoti, "planuoti", siekti, kad miestų darbininkai mokėtų mažiau už daržoves ir kitą ūkių produkciją. Pagrindinė klaida buvo ta, kad žemdirbiai galėjo dirbti, kiek tik sugeba, bet jiems nerūpėjo investuoti į žemę, nes ji liko valstybės turtu. Tarptautiniai patarėjai, bankai ir fondai matė, kad tikrų reformų Kinija galės sulaukti, tik privatizavus ūkius, tačiau tas žodis Kinijoje tebėra draudžiamas. Todėl ūkininkams nerūpi rytdiena, trąšos, mašinos ar bankų paskolos, skirtos savo dirbamų žemių gerinimui ir gamybos pažangai.

Būdinga, kad Afrikoje ar Azijoje daugiausia skursta centrinio valdžios planavimo besilaikančios šalys. Kai kurios iš jų, kaip Šiaurės Korėja, net badauja, vis kaltindamos motiną Gamtą, nors kalta netikusi sistema.

Keliais sakiniiais

• Valstybės sekretorė Madelaine Albright sugrįžo iš Viduriniųjų Rytų, kur ji ragino arabų vyriausybes nutraukti bet kurią paramą teroristams, trukdantiems Izraelio – Palestinos taikos procesui. Ji pasakė, kad norint atkurti taiką, reikia sugrąžinti pasitikėjimą. Kadangi jo dabar nėra, todėl ir ištiko krizė.

• JAV vyriausybė išsiškyrė iš daugelio kitų pasaulio šalių konferencijoje, kurioje buvo svarstomi žemės minų uždraudimo klausimai. Pentagonas pradžioje net visai nenorėjo šioje konferencijoje dalyvauti, bet vėliau reikalavo išimčių. Amerikos atstovai derybose nurodė, kad daug minų įkasta Šiaurės ir Pietų Korėjos paliaubų zonoje. Jas išėmus ir sunaikinus, komunistinės Korėjos puolimo metu žūtų daug daugiau amerikiečių kareivių. Pasienyje prieš tankus ir šarvuotus įkastos minos yra saugomos paprastų pėstininkų naikinančių minų. JAV prašė daugiau laiko, nes ateityje numatoma gaminti minas, kurios po tam tikro laiko pačios praranda savo sprogstamąją galią, susinaikina be

sprogimo. Daugiausia civilių gyventojų nuo minų nukentėjo Angoloje ir Kambodžoje.

• Šiaurės Airijos mažame miestelyje vėl sprogo galinga bomba. Spėliojama, kad ją politiniais tikslais susprogdino kuri nors fanatiška protestantų grupuotė, pasiryžusi sutrukdyti organizuojamas taikos su Airijos respublikos armija derybas. Šiose derybose sutiko dalyvauti ir karingieji Sinn Fein katalikų vadai. Bombos sprogdymas nepareikalavo aukų, tačiau apgriovė kelis pastatus, išdaužė langus.

• Egipte trys fanatikai islamo fundamentalistai Kaire, vidury dienos užpuolė turistų pilną autobusą. Dešimt žmonių, atvykusių iš Vokietijos žuvo, dar septyni gydomi ligoninėse.

• JAV Atstovų rūmų Mokslo komitete svarstoma, ar dar tęsti erdvės tyrinėjimus kartu su Rusijos kosmonautais "Mir" stotyje, ar jau nutraukti amerikiečių lėšų švaistymą ir rizikavimą astronautų gyvybėmis. Įvairūs gedimai ir klaidos gerokai sugadino erdvės stoties įrengimus, nes Rusija neturi pakan-

kamai lėšų susidėvėjusiems įrengimams pakeisti. Stoties priešininkai tvirtino, kad Kongresas turėtų nutraukti "Mir" stočiai skiriamas lėšas, nelaukdamas, kol įvyks kokia nors nelaimė.

• Tarptautinis Olimpinis komitetas nusprendė, kad 2004 metų Olimpinės žaidynės bus organizuotos Graikijoje, Atėnų mieste. Kiti kandidatai buvo: Roma, Buenos Aires, Pietų Afrikos ir Švedijos miestai. Švedijoje net buvo susiorganizavusi teroristų grupė, sprogdinusi stadionus ir grasinusi smurtu, jei švedų vyriausybė ims eikvoti lėšas sportui, kai šalį spaudžia ekonominiai sunkumai.

• Buvęs Zairo (dabar Kongo) ilgametis diktatorius Mobutu Sese Seko, valdęs šią šalį net 32 metus, mirė nuo vėžio Maroko ligoninėje.

• Buvęs Massachusetts gubernatorius, respublikonas William Weld, prezidento B. Clinton paskirtas ambasadoriumi Meksikoje, buvo priverstas atsiimti savo kandidatūrą, nes ją patvirtinti atsisakė kitas respublikonų veikėjas – senatorius Jesse Helms, (Nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
DIRVA
TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428
e-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: DR. JONAS JASAITIS

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. – Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams – \$35.00, pusei metų – \$20.00, pirmą klase – \$58 • Oro paštu į užsienį metams – \$110.00. • Atskiro numerio kaina 70 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nešpausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Redaktoriaus skiltis

ŠOKIAI... APLINK ĮSTATYMĄ

Dar nė dešimt metų nepraėjo nuo to laiko, kai koks nors sovietinis kareiva, porą dešimtmečių muštravęs naujokus kur nors Tolimuosiuose Rytuose, nei iš šio, nei iš to atsidurdavo "Pribaltikoje" ir net tapdavo mokytoju. Išsiveda toks nesenai iškeptas "jaunimo auklėtojas" vyresniųjų klasių berniukus į kiemą ir rėkauja:

– Ravnaijs! Smirno! Nalevu! Krugom! (Lygiuot! Ramiai! Į kairę! Aplink!)

Koks nors išsiblaškęs arba išdykėlis, žiūrėk, ir sukasi ne "per tą petį". Karinio parengimo vadovo išbartas, ne kažką teisīgigasta, nes po minutės jau klausia:

– Mokytojau, o kodėl vis į kairę, o ne į dešinę?

– Įsakymas – kaip įstatymas. Jis ne svarstomas, o vykdomas. Nemoki – išmokysim, nenori – priversim. Ar aišku?

Kur jau čia bus neaišku. Kad tik ta vadinamoji patriotinė pamoka kuo greičiau pasibaigtų. Aha, jau skambutis. Tiesa, vadovas dar kažką įsakinėja, bet jau niekas jo nebegirdi. Bėgte...

Lietuva Atgimimo metais pasijuto lyg tas paauglys, nusikratęs muštro. Taip ir matau: Vingio parke virš galvų malūnsparnis blerbia, raudonus lapelius barsto, savo išgverusiu varikliu mitingą sutrukdyti bando. Kur tau!

– È tu, kacapiškas bim-bale, nešiukšlink! – rėkia iš minios. – Nešdinkis!

Malūnsparnis dar kelis ratus apskridęs, nutolsta, nes degalai baigiasi. Laisvė atrodo tokia artima, jau tiesiog čia pat, gaiviu rugsėjo vėjeliu atlekianti. Šalin okupanto sugalvota "tvarka", taisyklės, įstatymai! Gyvensim laisvi, kaip paukščiai...

Netruko paškėti, kad ne tokia jau ranka pasiekiamą ta laisvė. Teko tvirtai gretas suglausti. Ant tilto ties tuometiniu Pedagoginiu institutu per speigus stovėjo vienas šalia kito didžiuliai sunkvežimiai

ir traktoriai, buvo statomos betono ir metalo tinklų užtvartos. Tankistai iš vadinamojo Šiaurės miestelio šaipėsi:

– Kaip mostelsim, nieko neliks iš tų barikadų.

Iš tikrųjų, vieną šurpią naktį jie metėsi į ataką prieš beginklius. Iki šiol atmintyje skamba tą vėlų vakarą iš tūkstančių krūtinų besiveržianti "Marija, Marija". Motorizuoti žudikai sakėsi gynę sovietų įstatymus. Tik po ilgų įtampos mėnesių jie išsinešdino.

Kokia graži bebūtų laisvės vizija, tačiau kiekvienam galvojančiam aišku, kad ir ta laisvė nesinaudosi, jei jos negins įstatymai. Reikės kurti ir taisykles, ir instrukcijas. Reikės ir jų laikytis. Rinkosi Aukščiausioji Taryba (dabar Atkuriamuoju Seimu pavadinta) ir ėmė kurti laisvos Lietuvos įstatymus. Ieškodama, ginčydamasi, klysdama. Ne kartą ir klaidinama.

Bet tai jau buvo mūsų įstatymai. Na ar įsivaizduojate, kad vairuotojas džiūgautų, kelyje policininką (tačiau sakydavom: aūtinspektorių) sutikęs. O mes džiūgavom, nes tas inspektorius buvo mūsų šalis. Ant automatinės šono puikavosi Vytis, ant kepurės taip pat buvo Vytis! Mes sveikinom jį pravažiuodami, o jis laimingas šypsojosi ir mojavė mums.

Tačiau ta idilija truko labai neilgai. Pradėjo rėkauti kolonistas, netikėtai iš vyresniojo brolio tapęs "užsieniečiu". Jis nevykdysiąs "litovskų zakonų".

– Dabar laisvė vienoda – tiek žmogui, tiek šuneliui, – veršio dydžio vilkšunį rytą prie mokyklos paleidusi, – šaipėsi vakarykštė partorgė.

Deja, šokis aplink įstatymą tebesitęsė ligi šiol. Labiausiai keista, kad jame net įstatymų leidėjai strakalioja. Kiekvienam atvejui – po įstatymuką: Kvietauskui, Ilgūnui, Ilginiui. Iš pradžių taip, o paskui – antraip...

NEREIKIA PEIKTI VEIDRODŽIO, JEIGU VEIDAS – NEGRAŽUS

Juozas Žygas

Mes, amerikietiškoje aplinkoje gyvendami, įpratome viską ir visuomet girti. Ir net labai nemandagu nepastebėti, kokia graži skrybėlaitė ar šukuosena. Kartais per neapsižiūrėjimą arba iš įpratimo net sunkiai sergančiam pasakome: "Kaip gražiai Jūs atrodote!"

Mes manėme, kad tai tėra priimta tik tarp amerikiečių. Bet dabar, lankydamiesi Lietuvoje ir sekdami jos spaudą, matome, kad ji nėra nė per plauką atsilikusi.

Lietuvą veikė kiti, gal net stipresni vėjai. Beveik per pusę šimto metų lietuviams buvo pastoviai kalama, kad sovietų šalyje viskas yra didžiausia, gražiausia ir moderniausia. Tokius įrodinėjimus paremdavo įvairiomis statistikos lentelėmis bei diagramomis, kurios net skaityti nemokančiam, vaizdžiais brėžiniais tai įrodydavo. Kas galėjo drįsti abejoti?

Dabar Lietuvai į Vakarus besiveržiant, tie patys statistikų ir diagramų specialistai bando visus įtikinti, kad Lietuva labai gerai atrodanti. Jie labai nustemba, jeigu vakariečiai nenori tuo tikėti. Atitinkamiems Lietuvos pa-

reigūnams buvo labai aiškiai pasakyta, kad, lyginant su Estija ir Latvija, Lietuvos užsienio skolos yra didžiausios. Lietuvos užsienio prekybos deficitas taip pat yra didžiausias. Lietuviai bandė įrodinėti, kad statistika visai ką kitą rodo. Ir aš tikiu, kad Lietuvos pareigūnai toms statistikoms nuoširdžiai tiki, nes jie į visą tai tebežiūri dar sovietinėmis akimis. O kalbant apie statistikas, tai per pirmąją okupaciją aš irgi buvau statistikos "specialistas". Todėl žinau, kaip jos buvo daromos.

P.J. Goebbels, kuris į istoriją įėjo, kaip propagandos specialistas, yra pasakęs: "Mintys – kaip vynys: juo daugiau kali, tuo giliau jos lenda. Laikui bėgant, žmonės pradeda tikėti net melu".

Su lietuviams propagandistais ir statistikų sudarinėtoais kiek blogiau išėjo, kadangi jie patys pradėjo tikėti tuo, ką kitiems buvo parengę. Užsienio paskolos nėra valstybinė paslaptis. Tie, kuriems to reikia, kiekvienu momentu gali iki paskutinio cento sužinoti. Paslaptis tėra tik Lietuvos žmonėms, nes jie nežino, kur tie paskolų pinigai dingsta. Nors apie tai spaudoje yra rašoma, bet tai dar nereiškia, kad visi žmonės žino. Gyvenimui pastoviai "gerėjant", jis jau pasiekė tokį "pagerėjimo" lygį, kad žmonės "batoną", pieną ir gal dar varškę nusipirkę, nebeturė poros litų, už kuriuos galėtų dar ir laikraštį

nusipirkti.

Kiek daugiau apie tai buvo rašoma liepos mėnesio pabaigoje, kuomet Europos reikalų ministrė atsisakė vadovauti paskolų komisijai, nes paskolos jau pasiekė kritišką lygį. Liepos 1 d. Lietuvos valstybės užsienio skola buvo 5.068 milijardai litų. Nors prieš rinkimus žadėta, kad užsienio paskolos bus sustabdytos, tačiau, nepaisant pažadų, per šešis šių metų mėnesius jos padidėjo 369.2 milijonais litų.

Rugpjūčio 29 d. telegramų agentūra BNS paskelbė Baltijos valstybių palyginimus. Nepaisant to, kokius akinius užsidėję skaitysime, Lietuva yra nuo kitų dviejų kaimynių atsilikusi. Priešingai Lietuvos vyriausybės pranešimams, atlyginimas už darbą Lietuvoje yra žemiausias (įskaitant infliaciją). O tragiškiausiai atrodo užsienio prekybos balansas. Įvežimas yra 1.45 milijardais litų didesnis už išvežimą. Žiūrėdami į Vilniaus ar Kauno parduotuvių langus, pamatysite po 120-150 litų kainuojančius kvėpalus. Tai žinokite, kad jūs matote Lietuvos užsienio prekybos deficitą. Čia daviau tik vieną pavyzdį. Tačiau visos importuotos prekės, kurios yra gaminamos arba gali būti pagamintos Lietuvoje, sukelia užsienio prekybos deficitą. Apie jokių pagerėjimą negalima nė kalbėti, kol importas nebus pažabotas!

Iš visur – apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas, atsisakęs net svarstyti Weld kandidatūrą, nes jis esąs "per minkštas" kovoje su narkomanija, pasisakęs už kanapių naudojimą "sveikatos reikalingam".

• Pietų Afrikos Tautinės (baltųjų) partijos vadovu išrinktas 37 metų Marthinus van Schalkwyk, buvęs Pietų Afrikos respublikos saugumo tarnautojas. Jis pakeitė iš pareigų pasitraukusį buvusį prezidentą F.W. de Klerk.

• Norvegijos parlamento rinkimus laimėjo valdančioji Darbo partija. Ji gavo daugiausia balsų. Tačiau premjeras T. Jagland prieš rinkimus buvo pažadėjęs, kad jis pasitrauks, jei gaus mažiau kaip 36.9% visų balsų. Jis tegavo 35.1%. Trys opozicinės partijos, vadovaujamos krikščionių demokratų, jau pasisiūlė sudaryti koalicinę vyriausybę.

• Infliacija Italijoje pri-

vertė vyriausybę atspausdinti naują 500.000 lirų banknotą, kurio vertė – 280 dolerių. Banknotas papuoštas dailininko Rafaelio portretu.

• Kinijoje aukštas prekybos pareigūnas už kyšių ėmimą buvo nuteistas kalėti iki gyvos galvos. Jis kreipėsi į apeliacinį teismą, kuris peržiūrėjo bylą ir nusprendė kyšininką sušaudyti.

• Taivanie spauda paskelbė, jog buvęs Kinijos komunistų partijos vadas Zao Zi jang, išmestas iš pareigų 1989 metais, po jaunimo demonstracijų Tiananmenio aikštėje ir laikomas namų arešte, raštu kreipėsi į kompartijos suvažiavimo delegatus, prašydamas kokio nors darbo partijoje. Suvažiavimo vadovai paneigė šią žinią, sakydami, kad tos demonstracijos klausimai jau seniai išspręsti ir reikia žiūrėti į ateitį.

• Jungtinių Tautų agentūra Generalinės Asamblėjos proga paskelbė studiją apie pasaulinę ginklų gamybą ir prekybą. Sakoma, kad pasaulyje yra per daug ginklų. Todėl reikėtų kontroliuoti jų gamybą ir prekybą. Į šios studijos raginimą tuoj atsiliepė Amerikos šaunamųjų ginklų draugijos vadovybė, sakydama, kad ne Jungtinių Tautų reikalas rūpintis ginklais. JT specialistai tvirtina, kad pusė pasaulio ginklų prekybos yra nelegali.

• Žiniasklaidos turtuolis Ted Turner paskelbė, kad per ateinančius 10 metų jis dovanos Jungtinėms Tautoms, ypač kovai prieš ligas, pabėgėlių globos reikalingas ir žemės minų naikinimui vieną milijardą dolerių. Šis CNN organizacijos savininkas tvirtina, kad ir kiti turtuoliai turėtų pinigais paremti tarptautinę organizaciją.

LIUDAS IR ALEKSANDRA SAGIAI GRĮŽTA Į LIETUVĄ

Liudas ir Aleksandra Sagiai (viduryje) su "Grandinėlės" šokėjais

Liudas Sagys ir Aleksandra Januševičiūtė-Sagienė nuo jaunystės dienų rinkosi panašų gyvenimo kelią. Liudas, atvykęs iš Suvalkijos, o Aleksandra – iš Žemaitijos, 1938-tais metais įstojo į Klaipėdos Pedagoginį institutą ir jį baigė Vilniuje, 1940 metų pavasarį.

Švietimo ministerijos paskyrimai nuvedė Aleksandrą į gilų Žemaitijos kaimą, o Liudą – į Aukštaitijos kalvas. Ankstyvą 1941 metų pavasarį jie abu buvo perkelti mokytojauti į tą pačią Švenčionių vidurinę mokyklą. Ten juodu pradėjo planuoti bendro gyvenimo ateitį. Liudą viliojo scena. 1942 metais jam pasisekė įgyvendinti savo gyvenimo svajonę: jis buvo priimtas į Vilniaus Filharmonijos Liaudies meno ansamblį. Tais pačiais metais Liudas ir Aleksandra sukūrė šeimą.

1944 metais, kartu su Antrojo Pasaulinio karo išeičių banga, Sagiai paliko Lietuvą. Po karo, Vokietijoje sutikę atsikūrusį "Čiurlionio" ansamblį, abu rado sau vietą jo eilėse. 1949 metais, kartu su šio ansamblio dalimi jie išvyko į Jungtines Amerikos valstijas ir apsigyveno Cleveland, Ohio.

1953 metais, reikalo verčiamas (reikėjo lietuviškos šokių grupės – pasirodymui Cleveland miesto tautybų festivalyje) Liudas vys-

kupo Valančiaus lituanistinėje mokykloje suorganizavo mažą mergaičių būrelį, davusį pradžią šokių grupei, vėliau pavadintai "Grandinėlės" vardu.

"Grandinėlė" ir jos jaunimas tapo pagrindine Liudo ir Aleksandros Sagių gyvenimo dalimi. Jai buvo skiriamas visas nuo tiesioginio darbo likęs laikas, jos reikalam buvo vartojami šeimos materialiniai ištekliai. Liudas kūrė šokėjams naujas programas, mokė juos pamilti lietuviškąjį liaudies šokį. Aleksandra rūpinosi, kad scenos pastatymams, koncertinėms "Grandinėlės" kelionėms po Ameriką, Kanadą, Europą, Australiją, Pietų Ameriką būtų sukauptos lėšos, paruošti tinkami drabužiai. Jų pastangų dėka sceną išvydo Ohio Meno tarybos pripažintos programos: "Nuo sudaužtinio iki kupolinio", "Ne vieneri metai – ne vienas šokis", "Duktė viena namie liko". Su "Grandinėlės" ansambliu parengta daugiau kaip 50 lietuviškų sceninių ir etnografinių liaudies šokių.

Per Sagių rankas ir "Grandinėlės" eiles nuo 1953 m. praėjo daugiau kaip 600 lietuvių jaunuolių ir merginų. Dauguma jų liko artimi Amerikos lietuvių bendruomenei.

"Grandinėlės" 30-mečio šventėje – 1983 m.

V.Bacevičiaus nuotr.

Išsisklaidę po kraštą, kai kurie iš jų patys vadovavo arba vadovauja tautinių šokių grupėms. Tai Kazys Razgaitis – Philadelphia, Danutė Čiurkytė-Grigaliūnienė – Baltimorėje, Asta Puškoriūtė – Detroite, Rėda Ardytė-Pliurienė Kenošoje. Renė Motiejūnaitė ir Audra Gedrytė padėjo Sagiams paruošti programą šokių šventei Lietuvoje. Cleveland'e "Grandinėlei" vadovauja Aida Bublytė-O'Mera, veteranų grupės vadovė – Eglė Laniauskienė.

Buvusį "Grandinėlės" jaunimą gali sutikti, vadovaujantį lietuvių jaunimo organizacijoms ir vasaros sto-

vykloms. Juos visus "Grandinėlėje" Sagiai auklėjo kaip savo vaikus, per lietuviško šokio grožį skiepydami juose meilę savo tautos kultūrai.

Aleksandros ir Liudo Sagių vardai nebuvo svetimi ir amerikiečių visuomenei. Ohio Meno taryba rėmė jų kuriamas programas finansiškai. Abu jie buvo aktyvūs Cleveland Folk Arts organizacijos nariai, daug metų dirbė jos vykdomajame komiteje. Daugiau kaip dešimt metų Liudas vadovavo tos organizacijos Tautų festivaliams, artimai bendradarbiavo su kitomis Cleveland tautinių šokių grupėmis. Kurį laiką jis

dėstė tautinius šokius Lake Erie mergaičių kolegijoje.

1983 metais JAV Lietuvių bendruomenės Kultūros taryba Sagiams paskyrė kultūros premiją. 1987-aisiais – Aleksandros 70-mečio proga jai buvo suteiktas Cleveland miesto garbės mero vardas. 1988 metų rudenį – tokio pat jubiliejaus proga Liudui – už nuopelnus tautinei kultūrai – buvo įteiktas Cleveland miesto auksinis raktas. 1989 m. lapkričio 12 d. Liudui ir Aleksandrai Sagiams buvo paskirta Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos kultūrinė premija.

Linkime jiems, grįžantiems į laisvą Lietuvą, daug gražaus gyvenimo metų!

JAV LB Cleveland, OH
Apylinkės valdyba
ir lietuvių visuomenė

Sėkmės Jums, mielieji, gimtinėje!

PAGERBTAS LIETUVIŲ BENDRAŽYGIS

Šiomis dienomis Latvijos vyriausybė "Trijų žvaigždžių" ordinu apdovanojo Valdį Pavlovskį, Vietnamo kare pasižymėjusį Amerikos karininką ir pirmąjį atsikūrusios nepriklausomos Latvijos krašto apsaugos ministrą. "Trijų žvaigždžių" ordinas yra aukščiausias Latvijos vyriausybės apdovanojimas, skiriamas civiliam Latvijos piliečiui. Apdovanojimo rašte nurodyti visi svarbesnieji Pavlovskio nuopelnai Latvijos ir kitų Baltijos valstybių labui, tačiau ypač išskirtinai pabrėžiami jo rezistenciniai darbai Amerikoje, kol Baltijos valstybės buvo okupuotos.

Valdis Pavlovskis yra vienas iš populiariųjų Amerikos latvių veikėjų. Keturis terminus jis buvo Amerikos latvių draugijos (ALA) centro pirmininku ir tris metus – šios pagrindinės latvių organizacijos informacijos direktorius. Tris metus jis buvo Pasaulio laisvųjų latvių federacijos (kaip mūsų PLB) vicepirmininkas ir vienerius metus – Jungtinio Amerikos baltiečių komiteto prezidentas. Jis aktyviai dalyvavo ir vietinėse Los Angeles latvių organizacijose.

Valdis Pavlovskis turi didelių nuopelnų kovoje dėl visų trijų Baltijos valstybių nepriklausomybės. Ypač svarūs buvo jo darbai Amerikos baltų laisvės lygoje (BAFL). Artimai bendradarbiaudama su Baltuosiuose rūmuose dir-

busiu Linu Kojeliu, lyga 1982 metais laimėjo JAV Kongreso pritarimą paskelbti Baltų laisvės dieną (Baltic Freedom Day) su prezidento proklamacija.

Visi didžiavomės laimėjimu, kai V. Pavlovskis Baltuosiuose rūmuose vadovavo posėdžiui, kuriame prezidentas Ronald Reagan pasirašė Baltų laisvės dienos proklamaciją.

Latvijai atkūrus nepriklausomybę, V. Pavlovskis buvo krašto apsaugos viceministru ir ministru. Jis buvo išrinktas į Latvijos seimą. Dirbdamas kariniame sektoriuje, V. Pavlovskis padėjo įkurti Baltijos batalioną ir prisidėjo, įgyvendindamas "Taikos partnerystės" programą.

Pablogėjus sveikatai, Valdis iš Latvijos grįžo į Ameriką. Chirurgo peilis pagelbėjo, ir jis vėl su pilna energija įsijungė į talkos Latvijai bei kitoms Baltijos valstybėms organizavimą. V. Pavlovskis buvo išrinktas Amerikos – Baltijos fondo (US – Baltic Foundation) direktoriumi ir ketvirtai kadencijai – Baltų laisvės lygos prezidentu. Šį darbą jis atlieka su dideliu pasišventimu.

Daugelį metų dirbau kartu su Valdžiu Pavlovskiu. Labai vertinu jį kaip žmogų, turintį ateities viziją, pasižymintį iniciatyva ir giliu pareigos jausmu. Tvirtų principų, bet tolerantiškas. Lygos darbuose niekada nė vieno nėra

užgavęs ar parodęs tautinį šališkumą. Visada rėmė lietuviškus ar estiškus reikalus, jei bendram tikslui tai buvo naudinga.

Laisvės lygoje dirbę baltų aktyvistai visą laiką puoselėjo Baltijos tautų solidarumo viziją. Jie tikėjo, kad laisvę išsikovojo Baltijos tautos tokį solidarumą realizuos valstybinėje santarvėje. Deja, to neįvyko. Girdėti balsų, kad dėl to kalta Latvijos politika. Nepasvėrus argumentų "už" ir "prieš", išvadų daryti negalima. Viena aišku, kad Valdis Pavlovskis išeivijoje tautinio priešiško neskaitino. Deja, tuo pačiu jam neatsimokėjo lietuviai. Bent dvi egomaniškos figūros – viena 1983 m. ir kita 1997 m. – Baltų rūmų prieškambariuose, amerikiečių pareigūnų nuostabai, bandė jį pažeminti. Bet tai nepalaužė Valdžio charakterio. Jis ir toliau bando stiprinti Amerikos baltų solidarumą Baltijos valstybių labui. Jo vadovaujama Amerikos baltų laisvės lyga nuosekliai vykdo du projektus: siekia, kad JAV Kongrese būtų patvirtinta rezoliucija dėl Karaliaučiaus krašto ir stengiasi stiprinti pozicijas, palaikančias Baltijos valstybių siekį tapti NATO ir Europos Sąjungos narėmis.

(Baltų laisvės lyga apie savo darbus skelbiaisi Internetu: <http://www.bafl.com>)

Juozas Kojelis

1983 m. birželio 14-oji Vašingtone, Baltuosiuose rūmuose. JAV Prezidentas Ronald Reagan skaito Baltijos tautų laisvės dienos proklamaciją. Priekyje – Baltų laisvės lygos prezidentas Valdis Pavlovskis, toliau – senatoriai ir kongresmenai, išreiškę aktyvią paramą šiam dokumentui

Gerbiamas ir mylimas Broniaus Nainy,

Prabėgo daugelis lietuviško darbo metų, kurie Jūsų darbu, pasiaukojimu ir atsakomybe įprasmino lietuviško darbo tikslus, veiklos sąmoningumą ir paskatino ieškoti darbo orientacijos gairių, kad atrastume kelius išlikti nemirštantys vienos tautos vaikai.

Jūsų idealizmas, energija ir darbštumas lieka mums nepamainomas pavyzdys, kuris lydės mūsų ateities žingsnius

IX Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo atstovai

BULGARIJOS ŽURNALISTŲ VIEŠNAGĖ

Neseniai į "Dirvos" redakciją kreipėsi JAV agentūra, surengusi Bulgarijos žurnalistų grupės pažintinę kelionę. Svečiai norėjo pamatyti, kaip Amerikoje leidžiami įvairių tautybių laikraščiai. Juo labiau jie susidomėjo sužinoję, kad yra galimybė apsilankyti lietuviško laikraščio redakcijoje. Jie buvo girdėję apie leiamą lietuvių tautos vaidmenį, traukiant "Blogio imperiją".

Bulgariją, kaip ir Lietuvą, sovietai buvo pavertę klusniu SSRS priedėliu. Žlugus komunistiniam režimui, naujoji Bulgarijos žurnalistų karta savo tėvynėje susiduria su labai panašiais sunkumais ir rūpesčiais, kaip ir Lietuva. Apsilankę "Dirvoje", jie išklauzė redaktoriaus Dr. J. Jasaičio pranešimą apie laikraščio istoriją ir dabartį, svar-

biausias savaitraščio temas. Po to teko atsakyti į daugybę klausimų: apie laikraščio leidybą, skirtingas lietuvių imigrantų bangas ir jų išsikūrimą, tautinės tapatybės išsaugojimą Amerikoje, ryšius su kitų tautybių atstovais. Susitikimo pabaigoje visi nusifotografavome prie redakcijos pastato.

Neseniai gavome padėką už Bulgarijos žurnalistų priėmimą. Joje rašoma:

"International Visitors Committee, Cleveland Council on World Affairs and The United States Information Agency gratefully acknowledge your recent assistance to The Bulgarian Journalism Group of Bulgaria, who traveled in the United States under the auspices of USIA's International Visitor Program."

Žurnalistai iš Bulgarijos prie "Dirvos" – su red. J. Jasaičiu G. Kijauskienės nuotr.

JAV LB Kultūros Tarybos SPAUDOS VAJUS

Papiginta metinė prenumerata naujiems skaitytojams:

DIRVA.....\$25.00 (vietoje \$35)

P.O. Box 19191
Cleveland, OH 44119-0191

DRAUGAS.....\$60.00 (vietoje \$95)

4545 W 63rd Str.
Chicago, IL 60629

DARBININKAS.....\$20.00 (vietoje \$35)

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

EGLUTĖ.....\$10.00 (vietoje \$15)

13648 Kickapoo Trail
Lockport, IL 60441

BRIDGES.....\$15.00 (vietoje \$18)

LAC, Inc. Treasurer
1927 W. Boulevard
Racine, WI. 53403

dviem metams \$25.00

LIETUVIŲ BALSAS.....\$20.00 (vietoje \$30)

2624 W. 71st. Street,
Chicago, IL 60629

PASAULIO LIETUVIS.....\$10.00 (vietoje \$20)

6428 Ridge Rd.,
Clarendon Hills, IL 60514

LITUANUS.....\$8.00 (vietoje \$10)

6621 S. Troy Str.
Chicago, IL 60629

PUIKI DOVANA KALĖDŲ PROGA
studentui, naujakuriui, jaunai šeimai

BRONIUS NAINYS DIRBA LIETUVYBĖS LABUI

Jurgis Janušaitis

Bronius Nainys, paskutiniuosius penkerius metus sėkmingai vadovavęs Pasaulio Lietuvių bendruomenei, šiemet, liepos 1-7 dienomis įvykusiame IX PLB seime perskaitęs išsamų pranešimą apie PLB valdybos veiklą, kalbos pabaigoje pasakė: "Baigiu bendruomeninę veiklą ir tariau sudie." Visi, besidomintys Pasaulio Lietuvių bendruomenės veikla, be abejo, suvokia, kokių sunkių kelių teko eiti jos pirmininkui inž. Broniui Nainiui. Iš veikėjų tarpo atsirado pikty kritikų, neužtarnauto šmeižto ir pavydo. Nestokota ir "mokytojų", kurie uolų bendruomenininką inž. Bronių Nainį ir jo valdybą daug ko "mokė", patys nesuvokdami didžiųjų bendruomenės uždavinių.

Devintajame PLB Seime Bronius Nainys aptarė PLB įkūrimą, paskirtį, tikslus ir atliktus darbus. Seimo dalyviai, pertraukdami jo kalbą, net tris kartus pakilo iš vietų, ilgai plojo, dėkojo ir nuoširdžiai vertino pirmininko veiklą, įteikė jam dovanas. Tačiau vienas Seimo atstovas iš Niujorko, kalbėdamas per "Laisvės žiburio" radio vandenėlį taip pasisakė: "Ilgai užtruko Broniaus Nainio pagerbimas ir apdovanojimas, tik nežinia už kokius nuopelnus". Šis žmogus trokšta garbės. Suvažiavimuose jis vis prašo balso "dėl tvarkos", tačiau ir šį kartą parodė, kas jis esąs. Jis, matote, nežino, kokie nuopelnai darbštus PLB pirmininko, o save laikęs di-

deliu veikėju. Patartina gerbiamajam kalbėtojų daugiau pasidomėti darbščią žmonių atliekamais darbais, gerbti kitų žmonių įsitikinimus, o kaltinant kitus, pirmiausia apsidairyti "savajame kieme".

Taigi buvęs PLB pirmininkas Bronius Nainys, taręs sudie, atrodo, gali pasitraukti ir iš bendruomeninės veiklos. O būtų gaila! Tokio darbštus žmogaus sunku surasti. Šia proga jį patį ir užkalbinau:

Sakykite, ponas Nainy, ar Jūsų PLB seime tartas sudie reiškia Jūsų visišką pasitraukimą iš bendruomeninės veiklos?

Taip.

Be veiklos, manau, nenurimsite. Tad ką manote veikti dabar?

Rūpi užsienio lietuvių lietuviybė, ypač išlaikymas jos pagrindinės atramos – lietuvių kalbos. Jos mokymą ir visą lietuvišką švietimą reikia labai sustiprinti. Taip pat labai mane sukrėtė Lietuvos naujųjų vadovų požiūris į buvusius kovotojus dėl laisvės: rezistentus, pagrindininkus, tremtinius, ypač dėl jos kovojusius ginklu. Likę gyvi partizanai skursta lyg kokie pamestinukai. Prieš trejetą metų skatinau, kad visi dėl Lietuvos laisvės kovoję žmonės susijungtų į kokią nors vieną stiprią organizaciją. Apie tai aiškiau pasisakiau "Pasaulio lietuvių" 1995 m. balandžio numerio įžanginiame straipsnyje, bet tai minčiai vystyti negalėjau skirti pakankamai laiko. Be to, Lietuvoje tuojau pūstelėjo nepalankūs partiniai vėjai. Dabar, po pasikeitimų, kai kuriose tų žmonių grupėse ši mintis randa vis didesnę pritarimą. Būtina ją įgyvendinti. Lietuvos Seimas, pagaliau susipratęs pripažinti ka-

riais savanoriais dėl Lietuvos laisvės ginklu kovojusius Lietuvos vietinės rinktinės bei Tėvynės apsaugos rinktinės karius ir partizanus, dar nepripažino hitlerinės okupacijos laikotarpiu Rytuose prieš komunizmą kovojusių Savisaugos batalionų karių. Keliu ir tą klausimą. Be to, vien tik pripažinimo neužtenka, būtina jiems išrūpinti ir atitinkamą padėtį Lietuvos valstybėje.

Tai mane labai dominančios veiklos sritys. Ar jose darbuosiuos, dar nežinau. Turiu ir kitokių, daugiau asmeniškų užmojų.

Daug darbo ir širdies skyrėte PLB seimo organizavimui. Tad kaip bendrai vertinate šį istorinį seimą? Kas jame gero ir kas blogo?

PLB seimą pasisekė gerai suorganizuoti ir praveisti. Labai daug padėjo Lietuva. Prezidentas, Seimas, Vyriausybė labai šiltai priėmė. Ministro pirmininko dr. Gedimino Vagnoriaus vadovaujama Lietuvos vyriausybė paskyrė 160,000 litų Rytų kraštų bendruomenių atstovams – kelionių ir pragyvenimo Vilniuje išlaidoms apmokėti. Lietuvos Seimas mums aptarnauti sudarė komisiją, kuri sutelkė daugiau kaip dvidešimt asmenų tarnybą, dirbusią pagal mūsų nurodymus. Tai buvo labai didelė paslauga. Seimo iždas apmokėjo ir visas su tos tarnybos darbu susijusias išlaidas. PLB atstovybei – atstovui Juozui Gailai ir ypač gerai tuose reikaluose susigaudančiai vedėjai Virginijai Grybaitei bei kitiems PLB valdybos nariams reikėjo tik jų darbą koordinuoti.

LR Prezidentas Algirdas

Brazauskas, Seimo pirmininkas prof. dr. Vytautas Landsbergis, Vilniaus meras Rolandas Paksas apsilankė į Seimo pradinės iškilmes ir prasmingais žodžiais seimą pasveikino. Vilniaus arkivyskupas metropolitas Audrys Bačkis sukalbėjo invokaciją. Sveikino ir užsienio lietuvių vyskupas Paulius Baltakis. Daug sveikinimų buvo gauta raštu. Į pradinės iškilmes buvo atvykę ir seimo eigą įvairiais laikotarpiais sekę Lietuvos Seimo, Vyriausybės nariai, spaudos atstovai. Švietimo ir Kultūros ministrai dalyvavo simpoziumuose. Prezidentas A. Brazauskas seimo atstovus pakvietė dalyvauti jo ruošiamoje Karaliaus Mindaugo minėjimo šventėje – koncerte ir iškilmingame priėmime puošniai atnaujintoje Prezidentūroje. Nuolat su PLB valdyba bendradarbiaujantis ir kasdieninius ryšius su PLB atstovybe palaikantis Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamentas prie Lietuvos Vyriausybės tvarkė atstovų apgyvendinimą, maitinimą, susisiekimą ir visa kita, ko mums reikėjo už Lietuvos Seimo rūmų ribų.

Argi begalima buvo tikėtis didesnio Lietuvos dėmesio šiam Lietuvos istorijoje pirmą kartą vykusiam oficialiam užsienio lietuvių rinktų atstovų suvažiavimui? Organizacija buvo pavyzdinga, todėl šiuo požiūriu seimą tegalima vertinti tik teigiamai. Blogo visiškai nieko.

Mūsų spaudoje jau buvo seimo aprašymų. Kai kuriuose iš jų jautėsi ir tam tikro tendencingumo, lyg ir kaltinimų. Esą buvo nesutarimų, keletas seimo narių net ir salę apleidė. Kur viso to priežastys? Kas tie nepatenkintieji? Kodėl jie bandė trukdyti seimo darbą?

Kelių JAV LB atstovų laikinas išėjimas iš vieno seimo posėdžio dėl visiems ži-

nomų faktų nereikšė nieko. Tačiau jau anksčiau JAV LB Krašto valdybos kai kurių narių viešai skelbiamos skirtingos nuomonės dėl Pasaulio Lietuvių bendruomenės sąrangos, atstovavimo Lietuvoje, net ir dėl principinių tikslų buvo atneštos į seimo posėdžius. Jos sukeldavo ginčus ir sugaišino daug laiko, kurio vėliau pristigo svarstyti pačiam svarbiausiam klausimui – lietuviybės išlaikymui. Sutinku, kad PLB seime tokius nuomonių skirtumus aiškintis reikia, bet manau, kad dėl to neverta buvo keisti nei PLB valdybos paruoštos darbotvarkės, nei daugiau kaip pusę dienos tiems patiems ke liams žmonėms pakaitomis ginčytis dėl PLB Konstitucijos. Tokiais ginčiais nieko nebuvo galima laimėti. Liko ir tie patys tikslai, ir sąranga, ir Konstitucija, ir PLB pavadinimas. Nuosekliai reikalus svarstant, viskam būtų užtekę laiko, numatyto PLB valdybos pasiūlytoje darbotvarkėje. Iš to viso šurmulio naudos buvo tik tiek, kad šeši žmonės galėjo išsikalbėti "iki kaklo" ir... šiek tiek prajuokinti Lietuvą. Kiek naudos turėjo tų ginčų klausėsi kiti 125 atstovai, kitas klausimas.

Kokie patys svarbiausi šio seimo atlikti darbai?

Posėdžiautojai paprastai jokių darbų neatlieka. Jie tik kalba, svarsto, nutaria. Kartais prirašo ir neįvykdomų nutarimų. Šis seimas tuo atžvilgiu buvo santūresnis. Jis pritarė PLB valdybos puoselėtoms mintims, siektiems tikslams, veiklai, jos kryptčiai, pagyrė atliktus darbus, už juos padėkojo. Savo išvadomis jis sudarė sąlygas tokiu pačiu tolimesnei veiklai, pritardamas PLB valdybos sukurtooms įstaigoms, darbo grupėms Lietuvai padėti, pripažindamas atstovybės reikalingumą Lietuvoje. Bendras nusiteikimas: PLB dar labai reikalinga, ji turi išlikti. Visa tai labiau išryškės, pasakelbus nutarimus.

Jūsų sumanymu ir ryžtu buvo užsimota išleisti

(Nukelta į 9 psl.)

Broniaus Nainio pagerbimas IX PLB seime Vilniuje. Iš kairės: Antanas Rasiulis (Sibiras), Danutė Čiornij (Ukraina), PLB seimo pirmininko pavaduotojas Andrius Šmitas (Vokietija), pagerbimo vadovas Vincas Augustinavičius (Australija), PLB seimo pirmininkas Vytautas Kamantas, Bronė ir Bronius Nainiai, Marija Remienė (JAV)

PLB Seimo dalyvių sutikimas Punske, prie Kovo 11-osios gimnazijos

PASIVAIKŠČIOJIMAI PO ŽALIUOSIUS RŪMUS

Orinoco avantiūra

Jonas Dunduras
8

Važiudami jau kurį laiką užuosdavome dūmus. Dar gerokai iki Piaroa kaimo neprivažiavus, dešinėje, prie pat kelio rūko didokas, jau sudegusių džunglių plotas. Tai indėnai ruošė naują, derlingesnę, pelenais patręstą dirvą jų svarbiausio maisto šaltinio – yuca šakniavaisio – auginimui. Priešingoje kelio pusėje, iškirstame džunglių plote matėsi kažkokios statomos pastogės griaučiai, suramstyti iš vietinės miško medžiagos. Abu mūsų pakeleiviai, dėkodami, jog mes jiems sutaupėme trejetą valandų žingsniaavimo, išlipo, paaiškinę, jog tai ir yra naujosios bažnyčios statybos vieta.

Už puskilometro nuo išdegintų džunglių įvažiuojame į Piaroa kaimą, susidedantį iš keturių apvalių namų, su tipiškais kūginės formos palmių lapų stogais ir stagarų bei molio sienomis. Be vaikų ir šūnų, niekas mumis per daug nesidomėjo, netgi, sakytiau vengė. Tai buvo "civilizuotų", t. y. jau kelnėtų, marškinuotų bei sijonuotų indėnų kaimas, daugiau ar mažiau fundamentalistų misionierių evangelizuotas ir pasmerktas greitam tautinio ir tautosakinio savitumo išga-

ravimui. Be keletos papuošalų, daugiausia suvertų iš čia vadinamų Lagrimas de San Pedro – Švento Petro ašarų – sėklų, savo apranga ir išvaizda jie mažai kuo skyrėsi nuo daugumos vietinių metisų. Puerto Ayacucho artumas suoliais greitino jų savito veido praradimą. Savaiame suprantama, tai buvo nebeišvengiama. Paskui misionierius dažniausia seka įvairaus kvapo komersantai, kurie savo prekių pasiūla sukelia indėnams nenugalimą pagundą įsigyti ne tik įvairių rakandų ir papuošalų, bet ir tranzistorinių radijo aparatų. Keletą kartų mane yra liūdnai nutiekę dar evangelizuojamų indėnų siūlymai mainyti Macaw papūgas, beždžiones ir net jaguarų kailius į baterijas jų nutilusiems radijo aparatams. Mainų prekybos galimybės išsisėmus, indėnai suvokia pinigų reikalingumą. Tada jau tikrai galima jiems pasakyti "Adios!" jų kelyje į bespalvę metisų masę.

Tragedija glūdi tame, jog plačiu mastu tai yra beveik neišvengiama. Nebent Amazonės baseino valstybės įkurtų indėnų apsaugos rezervatus ir griežtai apribotų bendravimą su jais, kaip tai yra padare Brazilai, įsteigdami didįjį Xingu rezervatą, pašaliečiams neįžengiamą be specialaus Indėnų reikalų ministerijos leidimo.

Prie Atures srauto, Cataniapo ir Pozo Azul upelių krantuose, mano bendrakeleivis archeologas padarė kelio liko bandomųjų gręžinių. Gręžimo įnagis yra labai paprastos konstrukcijos. Tai maždaug geros pėdos ilgumo ir kokių aštuonių colių skersmens plieninis vamzdis, kurio viename gale yra įtaisytas propelerio tipo grąžtas, pri-

tvirtintas prie ilgo metalinio koto su skersine rankena viršuje. Rankeną sukant, propeleris skverbiasi gilyn, stumdamas išgręžtą žemę aukštyn į vamzdį. Žemei pasiekus vamzdžio viršų, ji išpilama į lysisvės formą. Tada aiškiai matosi išgręžtos žemės turinys.

Archeologas ieškojo kokių nors buvusios gyvenvietės apraiškų: puodų šukių, anglių, kaulų, įrankių liekanų, kurios liudytų apie čia kadaise buvusią gyvenvietę ir jos gyventojų kultūrinį lygį. Man, kaip šios išvykos "balastui" teko abejotinai reta garbė popiečio kaitroje tuo pabūklų gręžioti žemę. Po tužino bandymų, rezultatai buvo menki: keletas puodų šukių ir anglių likučių. Bet tai įrodė jog vietovė – verta tolimėsio dėmesio.

Taip begrežiant ir bebaigiant po galoną Gatorade skiedinio, saulė priartėjo prie vakarinio horizonto. Ir nuo to momento prasidėjo šių tropinių paupių vabzdžių atakos. Bendru vardu ši fantastiška gausi ir agresyvi vabzdija čia vadinama žodžiu "Plaga", kurią angliškai įvardintume "Plague", o mano motina pavadintų "Dievo korone".

Ši vabzdija bent čia, Orinoco sistemoje, susideda iš kelių pagrindinių grupių: Jejenės, (tartume Chechenes), Zancudos, Tempraneros ir Mosquitos. Garsusis devynioliktojo amžiaus gamtininkas, geografas ir keliautojas Alexander von Humboldt savo trisdešimt trijų tomų knygoje "Kelionės po ekvatorinį naująjį pasaulį" rašo:

"Asmenys, nekeliaavę didžiosiomis pusiaujoje Amerikos upėmis, kaip Orinoco ar Magdalena, net negali įsivaizduoti, kaip nuolat ir be pertraukos žmogus gali būti kankinamas skraidančiųjų vabzdžių ir kaip jų masės padaro kai kurias vietas neįmanomomis jose gyventi. Stebina, kad įvairių vabzdžių grupės veikia ne kartu, bet atskirai, skirtingu dienos ar nakties laiku. Tiesiog neįmanoma nebūti nuolat kamdomam ar tai jejenų, moskity, zankudų ar tempranerų".

Toji kandančioji vabzdija nuo von Humboldt'o laikų labai mažai pasikeitė: moskitai, jejenai, zancudos bei tempraneros tebegyvuoja. Įvairios mano kūno dalys yra asmeniškai, gausiai ir dažnai jų antpuolius patyrę. Apie tai gali paliudyti mano gyvenvietės vaistininkai ir gydytojai. Vargšas von Humboldt, keliaavęs su savo kompanionu botaniku Aime Bonpland, greičiausia neturėjo vadina-

Archeologo bandomieji gręžiniai

mųjų antimoskitinių tinklų, bent tokių tankių, kokius dabar lengvai galima gauti visoje Amazonijoje. Jie apsaugo nuo moskitų, zankudų ir tempranerų, bet ne visada – nuo mažyčių jejenų.

"Mosquito" pavadinimas yra ispaniško žodžio "mosca" – "musė" mažybinė vyriškos giminės forma. Pažodžiui išvertus, juos tektų vadinti "museliais". Iš aibes moskitų variantų ir jų polinkio kandžioti žmones bei užkrėsti juos daugelių keistų, labai nemalonių ligų, išgydomų ir neišgydomų, vadinamosios "Anopheles" grupės įkandimai gali užkrėsti maliarija – drugiu. Viena iš Anopheles atmainų turi baltas kojas. Tai leidžia šį moskitą ir jo užmačias lengvai atpažinti.

Drugio yra keletas formų – nuo švelnios iki mirtingos. Mirtis gali ištikti per keletą dienų, jeigu ta forma yra atspari vaistams. Bendrą profilaktinių vaistų prieš drugį nėra. Yra keletas tik prieš specifinę drugio formą.

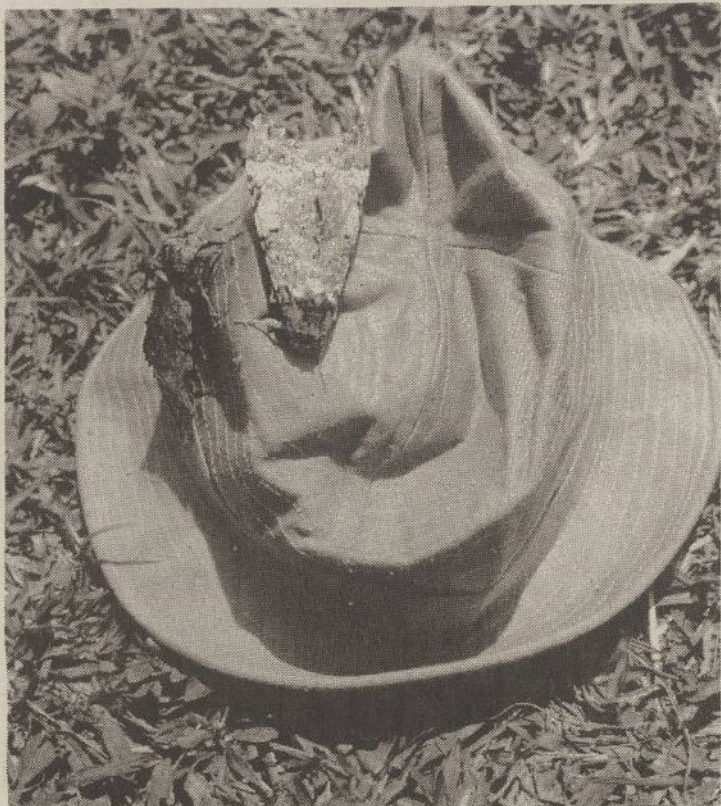
Antrasis didžiosios trejybės narys yra "Zancudo". Tai reiškia "Ilgakojis". Su jo įkandimais esu labai gerai ir dažnai susipažinęs. Zancudo mėgsta švelniausias odos dalis: juosmenį, kojų ir rankų riešus. Įkandimai sukelia baisiausiai niežtinčius, į votis panašius raudonus sutinimus, nepraeinančius net po kelias savaites. Net ir grįžus namo į JAV, reikėdavo porą kartų kas naktį keltis ir niežėjimą sumažinti atitinkamais vaistais. Kiek žinoma, zancudo jokia specifine liga neužkrečia.

Trečiasis, labai nemalonus yra "Jejen" – mūsų tarsena "chechen". Tai yra ma-

žytė, vos įžiūrima muselė, irgi mėgstanti švelniausias, lengviausias perduriamas odos vietas. Jos įdurimo visai nesijaučia, nes dūrio vietą ji pirmiausia "anestezuoja". Neapsakomas niežtėjimas atsiranda po keletos ar kelių likos minučių ir tada kasmuisi nėra pabaigos.

Yra dar viena esybė, vadinama "Tempranero" – "ankstyvasis". Dėl jo tapatybės nuomonės skiriasi. Kai kas sako, kad tempranero yra anksti vakare pradedančių savo keliones zancudų atmaina, nes tikrieji zancudos veikia tik po saulės nusileidimo. Gamtoje taip surikiuota, kad moskitai veikia tik saulei užtekėjus, iki jos nusileidimo. Trumpam prieš saulės užtekėjimą ir trumpam prieš jos nusileidimą erdvę perima tempraneros. Naktis priklauso zancudoms. Jejenės veikia lygiagrečiai su moskitais dienos metu, bet ypač šie vabzdžiai tampa aktyvūs pavakariais. Taip bent man vietiniai žmonės aiškino, o ir pats esu patyręs. Jokių tikrai veiklių priemonių – įvairių purškalo, skysčių ar tepalų – nėra. Bent iš dalies apsaugo įsitrynimas Baby Oil ir antimoskitiniu purškalo mišiniu.

Kai kurios Amazonijos indėnų gentys apsaugai nuo kandančios vabzdijos sėkmingai vartoja vadinamąsias Achiotė sėklas. Achiotė – maždaug kriaušės dydžio ir spalvos spygliuotas vaisius. Jo viduje prigrūsta raudonų, žirnio dydžio apyminkščių sėklų, kurios lengvai, net pamaigius tarp pirštų, susitrina į košelę. Tokia košele įtrintos odos vabzdžiai labai nemėgsta. Achiotė naudoja kaip maisto dažus bei prieskonius.

Tropikų naktinės peteliškės, dieną miegančios ant skrybėlės
J. Dunduro nuotr.

TRUMPAI, KAD NENUSIBOSTŲ

Vladas Vijeikis

Pasakojama, esą vienas prezidentinis kandidatas Lietuvoje palyginęs konstituciją su šventa karve. Esą konstitucija nėra šventa karvė. Kiek žinau, šventos karvės gyvena Indijoje ir jų negalima liesti. Bet ar jos melžiamos? To neteko girdėti. Kandidatas per ilgai gyveno Amerikoje ir užmiršo, kad Lietuvoje neapsukrią merginą vadina karve. Nors karvė – labai naudingas gyvulys, ir joks ūkis neapsieina be karvės, bet papykęs ūkininkas rykteli: "O ta karvė!".

Lietuvoje sukti žmonės mėgsta posakį: "Įstatymas, kaip rankovė: kaip versi, taip išsimovė". Jeigu konstitucija – ne karvė, tai gal kaip rankovė, kurią galima maustyti kaip nori? Kiekvieno troškimas, kad įstatymai būtų jam palankūs. Todėl ir priviso daugybė suktų advokatų, kurie bando, jei negalima pakeisti įstatymo, tai bent su sukti visiems galvas, kad jo klientas būtų išteisintas.

Nepersenais laikais šventa karvė gyveno Maskvoje, vardu Stalinas. Niekas nedrįso pagalvoti keisti konstituciją ir užrūstinti šventą karvę. Per paradus buvo nešami įvairūs plakatai, šlovinantieji Staliną, bet neteko matyti tokio: "Stalinas yra mūsų šventa karvė".

Laikai pasikeitė. Dabar konstitucija ne šventa, bet paprasta karvė, kurią galima melžti. Jeigu nejudri, tai pavaryti su botagu ar net sumalti į kotletus.

Anuo laiku... Tai buvo gerokai seniau. Buvau monarchistas. Tai buvo tais laikais, kada skaičiau pasakas. Dar anksčiau prieš kriminalinių romanų laikotarpį. Taigi, labai žavėjausi: štai princas apsiveda pelenę, o karalaitė

išteka už piemens. Žinoma, tas piemuo turėjo būti labai gudrus. Daug gudresnis, negu šių laikų politikieriai. Jam teko atsakyti į klausimus ir atlikti žygius, kurių šiandieniniai politikierius net sapnuose negali.

Šiandien kitaip. Labai didelė maišatis. Karalaitės visai kitokios, o karalių net neatpažinsi.

O kodėl tą viską prisiminiau? Pradėkime nuo įžangos. Visas pasaulis taip sutvarkytas, kad uošvės nėra mėgstamos ir joms poemų niekas nerašo. O uošvės daugiausia nekenčia savo marčių. Jos tvirtai tiki, kad sūnus galėjo susirasti daug geresnę. O jeigu įvyksta skyrybos, tai uošvė slaptai džiaugiasi: "Ar aš nesakiau". Neteko girdėti, kad bent viena motina skyrybų byloje apkaltintų savo sūnų. Kalta marti ant amžių amžinųjų, amen.

Kaip sakiau, šiandien – kitaip. Elizabeth II (Anglijos karalienė) buvo priversta pagerbti savo persiskyrusią marčią. Elizabeth I būtų tokiems drąsuoliams nukapoju si galvas ir tuo reikalas būtų baigtas. Be galvos nieko negali padaryti. O ta moteris ne tik šeimyniškai gadino uošvės nervus, bet netiesioginiai kenkė jos gerai tarnybai.

Visi žinome, kad mokslas labai brangiai kainuoja. Amerikoje dar prieš vestuves žmogus ima taupyti, kad savo vaikus galėtų išmoksinti. O štai girdžiu, kad Lietuvoje aukštojo mokslo gali pasiekti kalėjime. Ten sudaromos sąlygos nusikaltėliams studijuoti. Ir tą apmoka piliečiai, kurie nuo jų nukentėjo. Girdime, kad daugiausia pasirenkami teisės mokslai. Mat nusikaltėliai pastebėjo, kad gudrūs advokatai tave gali išgelbėti. Tad kitą kartą pakliuvęs į kalėjimą, nusikaltėlis puikiai žinos, kaip apsiginti.

Norint įstoti į universitetą, reikia padėti daug pastangų ir lėšų. O čia atsiradė naujos galimybės. Apiplėšk banką, užmušk ir galėsi studijuoti. Tik pasistenk, kad gautum ilgesnę bausmę, nes mokslas užtrunka.

daugiatomę Lietuvos kovų ir kančių istoriją. Turime, berods, jau šešias knygas. Koks šios istorijos likimas, PLB pirmininkams ir valdyboms pasikeitus?

Darbą tęsiu. Naujoji PLB valdyba pareiškė tam darbui pritarianti.

Daug metų nepaprastai sumaniai, įdomiai, gerai redaguojate "Pasaulio lietuvių" – žurnalą, kuriam apžvelgiama visa Pasaulio Lietuvių bendruomenės veikla. Ar šis žurnalas išliks po pasikeitimų valdyboje, ? O gal liksite jo redaktoriais?

Taip. PLB valdybos pirmininkui Vytautui Kamantui pakvietus, sutikau jį redaguoti iki jo vadovaujamos valdybos kadencijos pabaigos. Žinoma, jeigu būsiu sveikas.

Seime išrinktai naujai valdybai vadovaus taip pat daugiametis uolus bendruomenininkas Vytautas Kamantas. Į jo valdybą įeina atstovai iš tolimiausių kraštų. Ką galvojate apie tokios valdybos darbą?

Saulė kilo virš horizonto lėčiau negu ankstyvesniais rytais, išryškindama namų ir medžių siluetus, atsispindčius ramios jūros paviršiuje. Keturias savaites buvome bangų mėtomi ir karštų saulės spindulių glamonėjami. Todėl tą rytą anksti palikome laivo gultus ir būriavomės prie borto. Nekantriai įbedę akis rytų pusėn, stebėjome artėjančią krantą. Įvairios mintys blaškėsi galvoje: nežinia, naujo gyvenimo pradžios baimė, prisiminimai apie toliuose paliktus artimuosius ir draugus, viltis, kad bus galima ramiau gyventi iš savo prakaitu gauto uždarbio. Tas atmintinas lapkričio rytas prieš 50 metų pakeitė 800 baltiečių, iš jų – 437 lietuvių gyvenimo kelią. Jie buvo atplukdyti JAV laivyno transporto "Gen. Stuart Heinselman" laivu į Vakarų Australiją.

Laivui dar neįplaukus į uosto teritoriją, mažų laivelio priplaukė keletas vyrų, įlipę ir kažką mums aiškino. Tik vėliau supratome, kad jie mus sveikino atvykus ir sakė kad viskas bus "all right". Prisistatę muitininkais ir imigracijos valdininkais, jie neįtikino mūsų tokiais esą, nes buvo vienmarškiniai, be kepurėlių ir dėvėjo trumpas kelnės. Pripratę Europoje matyti uniformuotus, antpečiuotus ir aiškiai rodančius savo autori-

(Atkelta iš 7 psl.)

Reikės didelio tarpusavio susipratimo. Jeigu tai bus – seksis gerai.

Atsisveikindamas gal galėtumėte pasakyti, kas Jus per daugelį darbo lietuvių bendruomenėje metų labiausiai džiugino ir kas daugiausiai skaudino?

Džiaugiuosi savo nuoširdžių bendradarbių, talkininkų parama, kartu su jais pasiektais darbo rezultatais. Pabrėžiu: kartu su jais, nes vienas nieko nebūčiau galėjęs padaryti ir Lietuvos laisvinimo, ir lietuviybės išlaikymo srityse. Ypatingai džiaugiuosi savo žmonos bei visos šeimos parama, talka, mano idėjų supratimu, pritarimu. Didžiuojusi dukterį, žentų, vaikų lietuviškumą ir įvertinu jų uolų jungimąsi į lietuvišką darbą. Visada prisiminsiu V PLB seime 1978 m. Toronte ir ypač IX PLB seime Vilniuje man parodytą išskirtiną dėmesį ir pareikštą padėką bei pagarbą.

Skaudino fantastiškiausi

šmeižtai. Kas begali būti bjauresnio, kai nuo pat ankstyvos jaunystės ir ginklų kovojusi, ir nuolat dirbusi dėl Lietuvos laisvės jau 60 metų, koks nors savo šeimą nutautinęs ir dėl to sąžinės nuraminimo ieškantis "patriotas", nežinia kieno įkvėptas, apšaukia tėvynės išdaviku ir randa vietos tai viešai skelbti.

Ko palinkėtumėte LB ir visiems lietuviams, gyvenantiems plačiame pasaulyje?

Būkite lietuviai, auginkite lietuviškas – lietuviškai kalbančias, lietuviškai mąstančias, tautiškai susipratusias šeimas, nes tik taip pateisinsite savo gyvenimo užsienyje prasmę. Ir negalvokite, kad to negalima padaryti. Nenorite? Jūsų valia. Tuo atveju gal nekludykite tiems, kurie nori, palikdami jiems bendruomenės veiklos plotą.

Dėkoju p. Naīniui už pareikštą įdomias, aktualias mintis ir linkiu, kad visi lietuviybės išlaikymu besidomintys palinkėtu jam sėkmės.

ŽVILGSNIS Į NEŽINIĄ

Viktoras Kučas

tetą valdininkus, šie, su šypsena tikrinantys mūsų dokumentus, buvo pirmieji ženklai skirtingo ir dar nežinomo gyvenimo būdo. Daugelis prie jo priprato.

Laivui priartėjus prie Fremantle uosto krantinės, ore pasklido malonus, egzotiškas, mums nepažįstamas kvapas. Kai mus vežė į buvusias kareivines pirmajam poilsui nesiūbuojančiose lovoose, pakelėse matėsi ištisi laukai medžių, pasipuošusių baltais dideliais žiedais. Tai ir buvo to malonaus aromato skleidėjai. Pietų metu galėjome valgyti apelsinų, kiek tik pilvas priėmė, nes jie karštoje Australijoje gausiai derėjo.

Sena braškanti australietiška "Canimbla" plukdė mus į kitą Australijos kraštą vos ne visą savaitę. Tai buvo anaipol ne reprezentacinis laivas. Mūsų entuziazmas šiek tiek atvėso, kaip ir saulės spinduliai, vėsinami šaltų srovių, ateinančių iš Antarktikos ledynų. Melbourne uoste susodinti į traukinį, pasiekėm Bonegiloje stovinčias kareivines. Mus pasitiko uniformuotas majoras su keletu senstelėjusių padėjėjų. Čia mus bandė auklėti ir įtraukti į australietišką gyvenimą. Tai nebuvo sunku padaryti, nes tas gyvenimo būdas nėra nei sudėtingas, nei perkrautas rūpesčiais. Priprasti gerti arbatą

su pienu ir valgyti avienos kepsnius užtruko šiek tiek ilgiau, bet "Waltzing Matilda" dainavome, nesuprasdami žodžių ir per daug dėl to nesisielodami. Čia pat prie barakų esanti didžiulė elektros jėgainės užtvanka teikė malonų atsigalvėjimą nuo karštos saulės ir nuobodžių "australizacijos" paskaitų. Lengviausiai sekėsi su dainavimu. Mirkome vandenyje dažnai, ilgai ir neatsargiai. Jaunam lietuviui, vos prieš mėnesį stovėjusiam prie laivo borto ir planavusiam naują gyvenimą Australijoje, šis malonumas pasibaigė tragiška mirtimi. Jis šiame žemyne išgyveno trumpiausią laiką. Jo mirtis ir laidotuvės buvo plačiai minimos spaudoje, o stovyklos komendanto prie kapinių duobės pasakyti žodžiai, kad "už metų šioje vietovėje augs tik žolė", privertė ne vieną susimąstyti. Ironija tai, kad sumetę po keletą šilingų pastatėme Aleksandrui paminklą, o žolė užaugo ant ne vieno tautiečio, paklydusio amžinai išdžiūvusioje australietiškoje žolėje.

Artėjant Kalėdoms, gausėjo į stovyklą atvykstančių ūkininkų, ieškančių darbo jėgos, nes derlius stovėjo dar nenuimtas. Australai nerodė didelio entuziazmo sunkiai dirbti laukuose. Stovyklos

(Nukelta į 12 psl.)

JUOKO STRĖLĖS

Kęst. Balauginas

PROFESIONALAS

Vienoje draugijoje Si-maitis supažindina savo draugą su kitu draugu:

– Tai ponas Buteikis!
– O kokios tamsta pro-

fesijos? – mandagiai jo klausia naujasis pažįstamas.

– Gyvenu iš gerklės!
– Dainininkas?

– Ne, saliuininkas. Turiau barą.

ĮVAIRENYBĖS

Skyrelio vedėjas – Gerardas Juškėnas

GALI PASIKEISTI IMIGRACIJOS ISTATYMAS

Cleveland vyskupijos "Universe Bulletin" laikraštyje seselė Kathleen Ryan, SND, rašo apie JAV Atstovų rūmuose balsavimui ruošiamą įstatymą, kuris gali sustabdyti tūkstančių imigrantų atvykimą ir nuskriausti milijonus jų giminių – šio krašto piliečių. Jis sustabdytų ir daugiau kaip \$100 milijonų mokesčių lėšų atkeliavimą į JAV-as.

"Section 241 (i) Immigration & Nationality Act" leidžia asmenims, kurie, turėdami vizą, atvyko į JAV ir turi nuolatiniam apsigyvenimui ("permanent residency"), apsigyvenimo leidimą gauti pačiose JAV-ose.

"Section 245 (i)" galiojo daug metų. JAV Senatas neseniai nubalsavo to nekeisti. Tačiau JAV Atstovų rūmuose audringai siūloma keisti dabartinį įstatymą. Jei Atstovų rūmų nariai nutars keisti šį įstatymą, daug suaugusiųjų imigrantų turės grįžti į gimtuosius kraštus tvarkyti dokumentų, kuriuos šiuo metu galima sutvarkyti JAV-ose. Kelionės yra brangios ir ilgai užtrunka. Kol šeimų nariai tvarkys dokumentus, bus išskirtos šeimos, o vaikai, ligoniai ir seneliai liks be globos. Bus padaryta žala verslui, kol darbdaviai lauks išvykusiųjų. JAV praras \$100 milijonų pajamų, nes kiekvienas pareiškėjas moka po \$1,000.

Anot "National Academy of Sciences" imigrantai duoda iki \$10 milijardų pajamų JAV-oms, tuo pat metu beveik nesumažindami čia gimusių amerikiečių galimybių rasti darbą.

Anot seselės Kathleen Ryan, SND, vyskupai mus, kaip seses ir brolius Viešpatyje, kviečia "pasipriešinti neteisybei, nukreiptai prieš imigrantus, padėti jiems ir mielai juos priimti į mūsų kraštą bei tikinčiųjų bendruomenes." Imigrantų skaičiai JAV-ose yra gana maži, lyginant su viso krašto gyventojais. Dar vienas suvaržymas tik sumažins JAV-iją išdo pajamas.

Jeigu po šių svarstymų "Section 245 (i) bus panaikintas, tai bus žiaurus smūgis tiems, kurie legaliai stengiasi šiame krašte įsitvirtinti. "Section 245 (i)" galiojimas pasibaigia š.m. rugsėjo 30 d.

Rašykite arba skambinkite telefonu Atstovų rūmų vadovams, skatindami juos pratęsti "Section 245 (i)" galiojimą, kad legalūs imigrantai galėtų tapti nuolatiniais šio krašto gyventojais, neišvykdami iš JAV.

Adresas: Representatives – Dennis Kucinich, Sherrod Brown, Ralph Regula, Louis Stokes, Thomas Sawyer ir Steven LaTourette. The House Office Buildings, Washington, D.C. 20510. Capital switchboard: (202) 224-3121. *Išvertė Ger.J.*

NAUJAS PRIETAISAS AKUMULIATORIAMS PAKRAUTI

"USA Today" dienraštis praneša, kad Fordo bendrovėje bandomas naujas prietaisas akumulatoriams ("batteries" – amer.) prikrauti. Šis prietaisas pakraus akumuliatorių per 10-20 minučių, o ne per kelias valandas, kaip dabar.

Prietaisas, vadinamas "PosiCharge", padės plėsti

elektrinių automobilių gamybą. Jį sukūrė AeroViroments b-vė, kuri iki šiol gamino lėtesnius akumuliatorių pakrovimo aparatus.

Kalifornijos valstija, norėdama sumažinti oro taršą, reikalauja, kad būtų gaminama daugiau elektra varomų automobilių. Šiaurinės bei rytinės JAV valstijos netrukus taip pat pradės to reikauti.

PosiCharge prietaisas yra aukštesnis už kuro siurbli. Juos numatoma įrengti prekybos centruose, degalinėse ir automobilių stovėjimo aikštelėse. Elektromobiliai su pakrautais akumulatoriais gali nuvažiuoti apie 50 mylių.

Anot PosiCharge išradėjų, tai bus panašu į dabartinį degalų papildymą: prijungus prie PosiCharge prietaiso, akumulatoriai bus pakrauti per tą laiką, kol vairuotojas išgers puodelį kavos. Pranašaujama, kad reikės mokėti nuo \$ 8 iki \$ 15 už vieną pakrovimą 50 mylių kelionei. (Benzinas tokiai kelionei kainuotų apie \$ 5)

PosiCharge aparatai pasirodys rinkoje maždaug po metų. Jų kaina – apie \$35 tūkst. Tiems prietaisams paplitus, kaina gali sumažėti iki \$20,000.

Vienas iš pirmųjų automobilių, pritaikytų naudoti PosiCharge, būtų Fordo gamybos "Electric Ranger" sunkvežimis, kainuojantis \$33,000. Jis pasirodys rinkoje ateinančiais metais.

PosiCharge yra pritaikytas prikrauti nebrangiems švino-rūgšties akumulatoriams. Moderniški akumulatoriai gal būt leis toliau nuvažiuoti, bet jų pakrovimas truks ilgiau. *Ger.J.*

VINCĖS JONUŠKAITĖS – ZAUNIENĖS LAIDOTUVĖS LIETUVOJE

Garbės sargyba Kauno teatre prie urnos su Vincės Jonuškaitės-Zaunienės palaikais

Operos solistės Vincės Jonuškaitės-Zaunienės palaikų perlaidojimas Kaune, Petrašiūnų kapinėse. Priekyje – vaikai Dovas Zaunius ir dukra Giedrė Zauniūtė

"Buckeye" – šunkaštonio peteliškė Cleveland, OH zoologijos sode

Peteliškė "Ilgasparnė zebra" Cleveland, OH zoologijos sode

GAMTOS GROŽYBĖS

Gėlė "Rojaus paukštis" (Strelitzia reginae) Cleveland, OH Rockefeller šiltnamyje

G.Juškėno nuotraukos

CLEVELAND, OH

RENGINIŲ KALENDORIUS

• SPALIO 4 d. Cleveland, OH, Baltiečių komitetas rengia baltiečių draugystės vakarą Lietuvių namuose

• SPALIO 5 d. 4 val. po pietų Clevelando Skautininkų draugovė ruošia skautininkės Aurelijos Balašaitienės 50 metų darbo spaudoje jubiliejų Dievo Motinos parapijos mažojoje salėje

• SPALIO 10-11 d.d. JAV LB Cleveland'o apylinkės Lietuvių dienas. Atvyksta Šiaulių universiteto liaudiškos muzikos ansamblis "Saulė".

• SPALIO 18 d. Dievo Motinos parapijos salėje įvyks koncertas dienraščiai "Draugas" paremti. Ruošia JAV LB Cleveland, OH apylinkės valdyba. Dalyvaus solistai Aušra Cicėnaitė (sopranas) ir Vaidas Vyšniauskas (tenoras) bei akomponiatorė Eugenija Kuprytė

• SPALIO 18-19 d. – nemokami skiepai nuo gripo. Rengia šv. Jurgio parapijos taryba

• SPALIO 25 d. – "Dainavos" stovyklos 40 metų sukakties koncertas. Koncertuoja Čikagos "Dainavos" ansamblio vyrų oktetas.

• LAPKRIČIO 8 d. – šeštadienį, Cleveland'o Lietuvių žu-

vininkų klubas (Litts Anglers Club), Lietuvių namuose, rengia loteriją-balių. Bilietus platina klubo nariai ir Lietuvių namai. Už \$30 asmeniui bus vakarienė, gėrimai, muzika, šokiai, galimybė laimėti \$1000 ir įvairias kitas sumas bei prizus.

• LAPKRIČIO 15-16 d.d. Dievo Motinos parapijos salėje įvyks pirmosios lietuviškos knygos – Martyno Mažvydo "Katekizmo" sukakties minėjimas. Šventę ruošia JAV LB Cleveland, OH, apylinkės valdyba

• LAPKRIČIO 16 d., nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – šv. Jurgio parapijos Rudens festivalis

• LAPKRIČIO 22 d., šeštadienį, Lietuvių namuose Lietuvių karių veteranų sąjungos "Ramovė" Cleveland, OH, skyriaus valdybos nariai rengia Lietuvos Kariuomenės dienos minėjimą

• GRUODŽIO 20, 21 d. – šv. Jurgio parapijos kalėdinių kepininių pardavimas

• GRUODŽIO 24 d. 9:30 v.v. – Bendros Kūčios šv. Jurgio parapijos salėje

• SAUSIO 17 d. – loterija, skirta Lietuvių namų remontui. Pradžią – 6:30 vakaro.

Kviečiame dalyvauti 18-ame metinlame

BALTIEČIŲ BENDRAVIMO VAKARE

Spalio 4 d., šeštadienį, 7:00 v.v.

Kokteiliai – 6:30 v.v.

LIETUVIŲ NAMUOSE

Latvių operetės dainininkės

IVETTA IVANSONE (sopranas)

KONCERTAS

Po koncerto – vakarienė

Bilietus po \$ 18.00 platina

Elena Nainienė, tel. 481-8472 ir

Beatrice Pautienienė, tel. 383-8225.

Rengia Cleveland, OH Baltiečių komitetas

SOLISTĖ IVETTA IVANSONE

Latvių daininkė Ivetta Ivansone (sopranas) baigė vokalo studijas Delaware universitete. Ji dalyvavo visose latvių dainų šventėse. Baltiečių šventėje Ivetta padainuos lietuviškai ir estiškai. Akomponuos Vilnis Cieminš.

NEOLITUANAMS IR NEOLITUANĖMS!

Korp! Neo-Lithuania
vyr. valdyba
kviečia Jus į
korporacijos
75 metų jubiliejų
lapkričio 28-29
dienomis,
Čikagoje.
Laukite tolimesnės
informacijos

Autorių dėmesiui!

Prityrę bei pačias geriausias rekomendacijas turintys redaktoriai parengs Jūsų pateiktos knygos rankraštį spaudai – suredaguos, surinks kompiuteriu, suras tinkamą spaustuovę.

Jums reikia išversti iš anglų kalbos į lietuvių arba atvirkščiai. Nedvejokite: mes tai padarysime greitai ir kokybiškai. Kreipkitės tel. 718-348-4709

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO EAST EUROPE

passports * visas * prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

ATLANTA IMPORT EXPORT

JŪSŲ PASLAUGOMS CLEVELAND'E MŪSŲ ATSTOVAS:

LITMA IMPORT EXPORT
639 EAST 185 STREET
CLEVELAND OH 44119
216-481-0011

SIUNČIAME SIUNTINIUS LAIVU

LABAI SKUBIEMS SIUNTINIAMS - ORO CARGO
AUKŠTOS KOKYBĖS MAISTO SIUNTINIAI

JŪSŲ SIUNTINIUS PRISTATYSIME Į NAMUS
BET KURIOJE LIETUVOS, LATVIJOS, ESTIJOS,
BALTARUSIJOS VIETOJE, O TAIP PAT MASKVOJE,
PATERBURGE IR KALININGRADO SR.

ATLANTA IMPORT EXPORT
(312) 434-2121 arba (800) 775-7363

NAUJI PARAPIJOS KNYGYNO ŠEIMININKAI

A.Mickevičius vienuolika metų vadovavo Dievo Motinos Nuolatinės parapijos knygynui. Neseniai šias pareigas jis perdavė kitiems. Iš kairės: D.Staniškienė, A.Mickevičius, A. Babickienė ir D.Staniškis

V.Bacevičiaus nuotr.

RITA STAŠKUTĖ

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122

Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980

Fax: (216) 831-5028

LIETUVA – 1997

Skrydžiai į Vilnių dar vis geriausiomis kainomis
Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas
Bendradarbiaujame su Lietuvos Avialinijomis

DIRVA

ŽVILGSNIS Į NEŽINIĄ

(Atkelta iš 9 psl.)

gyvastingumas mažėjo, nors dar spėjome pastatyti vartus atvykstančiam vyskupui ir sušokti "Oželį". Beveik neturėdami merginų, tenkinomės vyriškais šokiais. Įžengus į 1948-tuosius, ir vyrų nebėliko "Oželiui", nes jie jau šokinėjo aplink vaismedžius, stengdamiesi priskinti nustatytą dienos normą. Baigėsi dykinėjimo dienos, prasidėjo ilgai lauktas darbas, o su juo ir savistovus naujas gyvenimas. Lietuviai dirbo sunkiai ir sąžiningai, todėl buvo miegai sandomi ir galėjo ekono-

miškai įsitvirtinti. Daugėjo atvykstančių su šeimomis. Merginoms įsijungus į tautinius šokius, "Oželį" pakeitė "Blezingėlė". Gyvenimas sunormalėjo...
Praėjus dešimčiai metų vėl stovėjau prie laivo borto, stebėdamas pro tirštą rūką iškylančius San Francisco daugiaaukščių stogus. Perplaukiau paskutinį vandenyną. Nebeliko kur plaukti. Reikėjo palengva, bet tvirtai įleisti šaknis į naują ir svetimą, tačiau daug žadančią žemę.

PAREMKIME AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS VEIKLĄ

ALT Pagalbinis finansų komitetas, siekdamas sutelkti lėšų ALT veiklai paremti, šio mėnesio pradžioje išsiuntinėjo mūsų lietuviškajai visuomenei laiškus. Laiškuose buvo pateiktos žinios apie ALT veiklą ir laimėjimų bi-lietų knygelė.
Laimingieji bilietai bus traukiami spalio 25 d. ALT atstovų suvažiavime.
Primename, kad bi-lietų šaknelės reikia atsiųsti iki spalio 15 d. Komitetas nuoširdžiai dėkoja tiems, kurie jau atsiuntė šaknelės su auka.

Dėkojame ir tiems, kurie dar atsiųs. Komitetas maloniai prašo, kad siųsdami šaknelės, pridėtumėte nors kuklią auką.
Kadangi nežinome adresų, tai ne visiems galėjome laiškus pasiųsti. Todėl, jeigu kas norėtų prie šio kilnaus vajeaus prisidėti, prašome kreiptis į Antaniną Repšienę, 7236 S. Rockwell Ave., Chicago, Illinois 60629. Tel: (773) 434-4645.
Širdingas lietuviškas Ačiū!
ALT To Pagalbinis finansų komitetas

PENSININKŲ KLUBO ŽINIOS

Paruošė Jonas Kazlauskas

Pensininkų suėjimas įvyks spalio mėn. 2 d., ketvirtadienį, 2 val. p.p. Lietuvių namų viršutinėje salėje.
Bus du tarnautojai iš Cuyahoga County auditor įstai-gos, kurie kalbės kaip pasi-naudoti esamomis mokesčių lengvatomis pensininkams.
Laukiame visų!
Spalio mėnesį gimtadienius švenčia šie Lietuvių Pensininkų klubo nariai: Na-talija Bielinienė, dr. Algirdas Čepulis, Vytenis Čiurlionis, Aniceta Giedraitienė, Juozas

Jasinevičius, Elena Lužienė, Bronė Mainelienė, Viktoras Mariūnas, Pranas Neimanas, Erika Steponavičienė, John Svetkauskas, Kęstutis Šukys, Regina Švarcienė.

PENKIOS DEŠIMTYS SPAUDOS DARBO METŲ

Kas skaito lietuvišką dienraštįje lietuviams rūpi-momis temomis. Iš tiesų, taip šmaikščiai, kad vienais me-tais laikraščio redakcija ją pa-gerbė kaip tų metų geriausio "Laiškų redakcijai" skilties rašinio autorę.
Spaudos darbą Aurelija pradėjo Memmingene, Vo-kietijoje, 1947 metais ir iki šiol išvermingai tęsia. Cleve-land Skautininkų draugovė,

vertindama savo narės suge-bėjimus ir darbštumą, kviečia visuomenę dalyvauti jų suei-goje spalio 5 d., 4 val. Dievo Motinos parapijos mažojoje salėje ir kartu su mumis bei "Tėviškės žiburių" redakcijos nare Ramune Jonaitiene at-švęsti mūsų spaudos bendra-darbės jubiliejų.
Skautininkų draugovė

ŠVENČIŲ AIDAI

"Dirvos" gegužinės loterijoje laimė nusišypsojo ir nuolatiniam "Draugo" dienraščio bendradarbiui Vacui Rociūnui V. Bacevičiaus nuotr.

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service
481-5397
New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!
OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm
866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

MATAS & ASSOCIATES
RITA MATAS • Broker • G.R.I. • Licensed Real Estate Appraiser
17938 Neff Road Cleveland, OH. 44119 (216) 486-2530
2412 Cedarwood Road Pepper Pike, Oh. 44124 (216) 473-2530
ADV. VYTAS MATAS teisinis patarėjas

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga
William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt
Licenzuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: 531-7770
Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama, teikianti jaukią atmosferą liūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
Lithuanian Credit Union
Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 481-6677
Paskolos namų remontui nuo 7%
Dėl smulkesnės informacijos skambinkit TAUPAI
Prieš perkant naują mašiną - pasiteiraukite TAUPOJE
Naujom mašinom - nuo 7.0% Naudotom mašinom - nuo 8.5%
DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00v.r. - 4:00p.p.
penktadienį 9:00v.r. - 6:00p.p.
šeštadienį 9:00v.r. - 12:00p.p.
sekmadienį parapijoje 11:00v.r. - 12:00p.p.
Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000